

**UYGULAMA AÇISINDAN İLKÖĞRETİM MÜZİK
MÜFREDATININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mak. Müh. Murat UNANOĞLU

413021032

175069

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 27 Aralık 2004

Tezin Savunulduğu Tarih : 24 Ocak 2005

Tez Danışmanı : Öğr. Gör. Ali ERAL

Diğer Jüri Üyeleri Prof. Dr. Selahattin İÇLİ

Yrd. Doç. Dr. Nurlu ERAL

[Handwritten signatures of the jury members]

OCAK 2005

ÖNSÖZ

Müzik, toplumun ve dünya kültürünün vazgeçilmez öğelerinden biridir. Eğitimcinin, toplumun kültürünü oluşturup iletmesi doğrultusundaki katkısı da bu açıdan son derece önemlidir. Türk toplumunun günümüzde geldiği noktada, milli kültür ve iradesiyle dünya kültürünü bünyesinde özümseme konusundaki eksiklikleri yüzünden; gelenekleriyle bugünü ve geleceği sentezleme sancıları çekmektedir.

Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfında ilkokul öğrencilerine verdiğim müzik derslerinde en temel bilgilerin dahi oturmadığını bizzat tespit ettim. Daha sonra konu üzerine yaptığım detaylı araştırmalarda sorunun sebeplerine bizzat sahada araştırma yaparak inilebileceğini gördüm.

Bu çalışmada ilköğretim müzik müfredatı amaçları hedef alınarak bir anket hazırlanmıştır. Hazırlanan anket ilkokullardaki müzik öğretmenlerine uygulanmış ve bu sorulardan çıkan sonuçlar yorumlanmıştır. Anket çalışması sayesinde birçok müzik öğretmenin de eğitim sistemiyle ilgili görüşleri alınmıştır. Bu bağlamda anket çalışmasına vakit ayıran tüm öğretmenlere teşekkür etmek isterim.

Müzik yaşantımda bana yol göstermiş olan tüm hocalarıma teşekkür ederim.

Aynı zamanda tezimi hazırlamamda değerli zamanını ayırıp, yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Öğr. Gör. Ali ERAL' a teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Beni her konuda destekleyen ve Makina Mühendisliği'nden sonra müzik sevdamı konservatuar okuyarak devam ettirmem konusunda da arkamda olan ve bugünlere gelmemde en büyük emeğin sahibi sevgili anneme de ne kadar teşekkür etsem azdır.

Çalışmamın müzik eğitimi ile ilgili herkese yararlı olmasını dilerim.

Murat UNANOĞLU

ARALIK 2004

İÇİNDEKİLER

ÖZET	viii
SUMMARY	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Giriş ve Çalışmanın Amacı	
2. MÜZİK, MÜZİK EĞİTİMİ, MÜFREDATLAR	2
2.1. Müzik	2
2.2. Müziğin İnsan Yaşamındaki Yeri ve Önemi	3
2.3. Müziğin İnsan Yaşamındaki İşlevleri	4
2.3.1. Müziğin Bireysel İşlevleri	5
2.3.2. Müziğin Toplumsal İşlevleri	6
2.3.3. Müziğin Kültürel İşlevleri	7
2.3.4. Müziğin Ekonomik İşlevleri	8
2.3.5. Müziğin Eğitimsel İşlevleri	9
2.4. Müzik Eğitimi	11
2.4.1. Genel Müzik Eğitimi	12
2.4.2. Amatör Müzik Eğitimi	13
2.4.3. Profesyonel Müzik Eğitimi	13
3. MÜFREDAT UYGULAMALARINA GENEL BAKIŞ	13
4. ANKET AŞAMALARI	15
4.1. Anket sorularının oluşturulması	15
4.1.1. İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin Genel Amaçları	18
4.1.2. Birinci Devre Amaçları (1. ,2. ve 3. Sınıflar)	20
4.1.3. İkinci Devre Amaçları (4 ve 5. Sınıflar)	22
4.1.4. Üçüncü Devre Amaçları (6. 7. 8. Sınıflar)	24
4.2. Anketin uygulanması	26
4.3. Anket soruları, cevaplar ve değerlendirme	27
4.3.1. 1. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	27
4.3.1.1. 1. Soru	27
4.3.1.2. Cevaplar	27
4.3.1.3. Değerlendirme	28
4.3.2. 2. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	28
4.3.2.1. 2. Soru	28

4.3.2.2. Cevaplar	28
4.3.2.3. Değerlendirme	29
4.3.3. 3. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	29
4.3.3.1. 3. Soru	29
4.3.3.2. Cevaplar	29
4.3.3.3. Değerlendirme	30
4.3.4. 4. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	30
4.3.4.1. 4. Soru	30
4.3.4.2. Cevaplar	30
4.3.4.3. Değerlendirme	31
4.3.5. 5. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	31
4.3.5.1. 5. Soru	31
4.3.5.2. Cevaplar	31
4.3.5.3. Değerlendirme	32
4.3.6. 6. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	32
4.3.6.1. 6. Soru	32
4.3.6.2. Cevaplar	32
4.3.6.3. Değerlendirme	33
4.3.7. 7. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	33
4.3.7.1. 7. Soru	33
4.3.7.2. Cevaplar	34
4.3.7.3. Değerlendirme	34
4.3.8. 8. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	34
4.3.8.1. 8. Soru	34
4.3.8.2. Cevaplar	35
4.3.8.3. Değerlendirme	35
4.3.9. 9. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	36
4.3.9.1. 9. Soru	36
4.3.9.2. Cevaplar	36
4.3.9.3. Değerlendirme	36
4.3.10. 10. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	37
4.3.10.1. 10. Soru	37
4.3.10.2. Cevaplar	37
4.3.10.3. Değerlendirme	37
4.3.11. 11. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	38
4.3.11.1. 11. Soru	38
4.3.11.2. Cevaplar	38

4.3.11.3. Değerlendirme	39
4.3.12. 12. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	39
4.3.12.1. 12. Soru	39
4.3.12.2. Cevaplar	39
4.3.12.3. Değerlendirme	40
4.3.13. 13. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	40
4.3.13.1. 13. Soru	40
4.3.13.2. Cevaplar	41
4.3.13.3. Değerlendirme	41
4.3.14. 14. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	41
4.3.14.1. 14. Soru	41
4.3.14.2. Cevaplar	42
4.3.14.3. Değerlendirme	42
4.3.15. 15. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	43
4.3.15.1. 15. Soru	43
4.3.15.2. Cevaplar	43
4.3.15.3. Değerlendirme	43
4.3.16. 16. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	44
4.3.16.1. 16. Soru	44
4.3.16.2. Cevaplar	44
4.3.16.3. Değerlendirme	45
4.3.17. 17. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	45
4.3.17.1. 17. Soru	45
4.3.17.2. Cevaplar	46
4.3.17.3. Değerlendirme	46
4.3.18. 18. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	47
4.3.18.1. 18. Soru	47
4.3.18.2. Cevaplar	47
4.3.18.3. Değerlendirme	47
4.3.19. 19. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	48
4.3.19.1. 19. Soru	48
4.3.19.2. Cevaplar	48
4.3.19.3. Değerlendirme	49
4.3.20. 20. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	49
4.3.20.1. 20. Soru	49
4.3.20.2. Cevaplar	49
4.3.20.3. Değerlendirme	50

4.3.21. 21. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	50
4.3.21.1. 21. Soru	50
4.3.21.2. Cevaplar	51
4.3.21.3. Değerlendirme	51
4.3.22. 22. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	52
4.3.22.1. 22. Soru	52
4.3.22.2. Cevaplar	52
4.3.22.3. Değerlendirme	52
4.3.23. 23. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	53
4.3.23.1. 23. Soru	53
4.3.23.2. Cevaplar	53
4.3.23.3. Değerlendirme	54
4.3.24. 24. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	54
4.3.24.1. 24. Soru	54
4.3.24.2. Cevaplar	54
4.3.24.3. Değerlendirme	55
4.3.25. 25. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	55
4.3.25.1. 25. Soru	55
4.3.25.2. Cevaplar	55
4.3.25.3. Değerlendirme	56
4.3.26. 26. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	57
4.3.26.1. 26. Soru	57
4.3.26.2. Cevaplar	57
4.3.26.3. Değerlendirme	57
4.3.27. 27. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	58
4.3.27.1. 27. Soru	58
4.3.27.2. Cevaplar	58
4.3.27.3. Değerlendirme	59
4.3.28. 28. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	59
4.3.28.1. 28. Soru	59
4.3.28.2. Cevaplar	59
4.3.28.3. Değerlendirme	60
4.3.29. 29. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	60
4.3.29.1. 29. Soru	60
4.3.29.2. Cevaplar	60
4.3.29.3. Değerlendirme	61
4.3.30. 30. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme	61

4.3.30.1. 30. Soru	61
4.3.30.2. Cevaplar	61
4.3.30.3. Değerlendirme	62
5. SONUÇLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	62
KAYNAKLAR	67
EKLER	68
Ek-A: Anket	68
ÖZGEÇMİŞ	76

ÖZET

Bu çalışmada İlköğretim Müzik Müfredatı ile ilkokullarda uygulanan müzik derslerinden alınan sonuçlar karşılaştırılmıştır. Çıkan sonuçlar bize müzik müfredatıyla uygulama arasında çelişkiler olduğunu göstermiştir.

Türkiye’ deki eğitim problemlerinin varlığı uzun zamandır konuşulmaktadır. Müzik eğitiminde varolan problemlerde genel eğitim sistemindeki problemlerin ana kollarından birini oluşturmaktadır. İlköğretim Müzik Müfredatı incelendiğinde her açıdan tamam gözükmemektedir oysa ki ilkokuldan mezun olan öğrencilerin çoğu müzik hakkında çok şey bilmemektedir. Daha da önemlisi çocuklarda müzik öğrenmeye karşı bir istekte bulunmamaktadır.

Problem müzik programlarının uygulama safhasındaki eksikliklerden kaynaklanmaktadır. Aynı zamanda bu eksiklikler müzik öğretmenlerinin de mesleklerine ve ders yapmaya karşı motivasyonlarını olumsuz etkilemektedir. Bu eksiklikleri düzgün tespit edebilmek için ilköğretim müzik müfredatının nasıl uygulandığı hakkında müfredat amaçlarına dayalı otuz soru hazırlandı. Bu otuz soruluk ankette elli üç ilkokul müzik hocası tarafından cevaplandırıldı. Ankete katılan müzik öğretmenlerinin otuz beşi devlet okulunda, on yedisi de özel okulda çalışmaktadır.

Çıkan sonuçlarda bazı okullarda yeterli müzikal arşivin olmaması gibi cevaplar bekleniyordu ancak devlet okullarının % 35’inde hiçbir müzik enstrümanı veya müzik çalar olmaması sürpriz oldu. Tüm cevaplar uzmanların hazırladıkları ilköğretim müzik müfredatının ülkemiz gerçekleriyle yeterince uyuşmadığını göstermektedir. Problemler ilköğretim çağındaki öğrencilerin ihtiyaçlarının eksik analiz edilmesinden ortaya çıkmaktadır. Türkiye’deki müzik politikasının gözden geçirilmesinin zamanı gelmiştir çünkü hali hazırdaki şartlar altında çocuklarımız ilkokuldan mezun olurken içlerinde müziğe karşı herhangi bir ilgi oluşmamaktadır.

SUMMARY

In this study results from applications about musical education in elementary school has been compared to elementary schools' musical programme. Comparing results show us a discrepancy about the applications and musical programme.

Existence of education problems in Turkiye has been talking about many years. Problems of musical education is one of major section in problems of general education system. When the elementary schools' musical programme checked everything is fine but the students who are graduated from elementary school doesn't have enough knowladge about the music. More important thing is most of the children haven't got any desire to learn more about music.

The problem occurs while applicating the musical program because of some deficiencies, music lessons doesn't take attention of childrens. Also these deficiencies influences teachers' motivation to their jobs and teaching styles negatively. To obtain the deficiencies properly thirty questions had been prepared which are based on purposes of musical programme in elementary school. This questionnaire which is made up from thirty questions has been answered by fifty three elementary school music teachers. Thirty five of them are working in state schools and seventeen of them are working in colleges.

Some results were expected like there isn't enough musical archive to listen in many schools; but some results like 35 percent of state school have no musical ensturments nor music player were surprised to me too. All these answers show that specialists who are prepearing musical programme of elementary school are not suitable for the reality about our country. Most of the problems occurs from miss analysing elementary schools' needs about music. Also it is time to revise the music policy in Turkiye because in these circumstances children doesn't have any interest to music when they are graduate from elementary school.

1. GİRİŞ

1.1. Giriş ve Çalışmanın Amacı

Bu çalışmaya başlamadan evvel böyle bir ihtiyacın var olup olmadığı konusu irdelemekte fayda vardır. Günlük yaşamda hepimiz duyduğumuz müziklerin kalitesiz olmasından dem vurup topluma kalitesiz müzik arz eden müzik yapımcıları ve müzisyen(!) sıfatıyla dolaşan kişileri eleştiriyoruz. Bu çeşit müzik arzını yapan müzik piyasası elbette ki toplumun talebine cevap verdiğini dile getirmektedir. Tabii müzikteki arz talep doğrudan karşılıklı bir etkileşim örneğidir. Ancak piyasa toplumun talebini yönlendirmektedir ve bunu basit müzik doğrultusunda yapmaktadır. Bu durum tavuk yumurta paradoksuna benzediği için, cevabı bu incelemede irdelenmeyecektir.

İnce bir zevk ve yüksek zeka ürünü müzik yapıtları yerine seri üretim ve daha kalitesiz yapıtları en az sekiz sene müzik eğitimi alan insanların neden tercih ettiği sorusunun cevabı kendi içinde gizli. Verilen eğitim amacına ulaşmıyordu.

Çocukların ilkokulda müzikle ilgili pek bir şey hatırlamamaları onların değil biz eğitimcilerin suçudur. Genellikle bir teyp ya da yeterli sayıda albüm olmamasından öğrencilere konuyla ilgili yeterli örnek dinletilemiyor. Müzik kitaplarında işlenen parçalar ise çocukların dikkatini çekme konusunda eksik kalıyor. 24 saat popüler kültürün etkisinde kalan ve televizyon, radyo, İnternet ve diğer iletişim araçları sayesinde büyük bir bilgi bombardımanında olan çocuklarımız yaş itibarıyla bazı konularda öngörülenden çok daha olgunlaşmış(!) oldukları için şarkı sözleri dikkatlerini çekmekte yetersiz oluyor, bir de çocuk şarkısıdır diye basit besteler, güfteler karşılıklarına çıkınca ilgileri iyice azalıyor.

Müzik eğitimi için basılmış okul kitaplarındaki yazılar ve notalar öğrencileri tek düzeyde olduğu farz edilerek yapılmasından ötürü çoğu öğrencide dikkat dağınıklığına yol açıyor. Aynı zamanda verilen şarkılar genel kulak beğenisine hitap etmediği zaman çocuklar sıkılıyor.

Şahsi tecrübelerimden gönüllü olarak Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfında ilkokul öğrencilerine verdiğim müzik derslerinde Mozart, Beethoven gibi en ünlü yabancı bestekarları ve eserlerini az sayıda öğrencinin hatırlaması; sıra Türk Bestecilerine geldiğinde Dede Efendi gibi bir ismi çoğunun hatırlamaması beni hem üzdü hem de düşündürdü.

Görüldüğü kadarıyla verilen müzik eğitiminde aksayan taraflar vardır ve bu aksaklıkların neden kaynaklandığını bulmak, çözmek kadar önemli olduğundan konuya ilişkin bir durum tespiti yapılması şarttı. Burada yapmaya çalışılan genel müzik eğitiminin uygulama kısmındaki eksikliklerini ortaya koymak ve teori ile uygulama arasındaki uyumun nasıl artırılabilceği, müzik eğitiminden daha fazla verimin nasıl alınabileceği ile ilgilidir.

2. MÜZİK, MÜZİK EĞİTİMİ, MÜFREDATLAR

2.1. Müzik

Müzik, duygu, düşünce, izlenim ve tasarımları ve başka gerçeklerin de katkısıyla belli durum, olgu ve olayları, belli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirerek, biçimlendirilmiş seslerle işleyip, anlatan estetik bir bütündür. Herkesin anlayabildiği ve anlayabileceği yegâne dildir” (Uçan 1994).

Müziğin insanın duygusal ve düşünsel hayatı üzerine olağanüstü tesiri, pek çok düşünürce tanrısal bir etki olarak nitelendirilmiştir.13. yüzyılın büyük mutasavvıf ve düşünürü Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî (30 Eylül 1207 – 17 Aralık 1273), müziğe “Elest Bezmi’nin âvâzesi” diyerek Yüce Yaratıcı’nın “bezm-i elest”¹ de insanlara müzik ile seslendiğini, bu sebeple müziğin herkesin anlayabileceği, ruhlara hitab eden kutsal bir dil olduğunu bildirmektedir (Özalp 1986).

Bu düşünce Eski Yunan felsefesinde de görülür. Nitekim “mûsikî-mûsika-muzika-mûzik” kelimeleri de Yunanca kökenlidir.

“Yunan alfabesinde m-o-u-s-a harfleriyle yazılan ve “mûsa” diye okunan “peri” anlamındaki kelimenin sonuna gelen -ike veya -ika takısı, o kelimeye “konuşulan

¹ Bezm-i Elest: Allah’ın daha kendileri yaratılmadan önce Âdemoğullarının ruhlarına “Ben sizin rabbiniz değil miyim?” diye sorduğu ve ruhların da “Evet” diye karşılık verdikleri meclistir.

dil” anlamını kazandırır: elenika (Yunanca), turkika (Türkçe), italika (İtalyanca) örneklerinde olduğu gibi. Mûsa’ ya eklenen -ike takısı, peri kelimesine de “perilerin konuştuğu dil” anlamını verir (Yunancası ‘ta mûsiké). Mûsikîye daha sonraları toplumumuzda -İslâmî terimle- “meleklerin dili” denmiştir” (Tanrıkorur 1998).

Bu durum, müziğe eski çağlardan itibaren, batıda da doğuda da tanrısal özellikler atfedildiğini gösterir. Bu örnekler çoğaltılabilir.

Müzik hem bir sanat, hem de bir bilimdir. Duygusal olarak algılanışının yanı sıra akıl ile de kavranabilir. Bu özelliği ile bireyin ve toplumun duyuş ve biliş açısından durumunu belirlediği gibi, gelişim ve değişimini de sağlayan bir organik yapıdır.

2.2. Müziğin İnsan Yaşamındaki Yeri ve Önemi

Müzik, insanın, yaşamının her döneminde iç içe olduğu bir olgudur. İhtime yeteneği kazanıldığı andan itibaren yaşama giren müzik, ana kucağında, beşikte, evde, sokakta, okulda, taşıt araçlarında, radyo-televizyonlarda, sinemalarda, tiyatrolarda, konser salonlarında, tören ve toplantılarda insanın yanı başında yer alır, onu kucaklar, sarar, etkiler. Fark edilmese bile yaşamın vazgeçilmez bir parçası, doğal bir unsurdur.

Müziğin insan yaşamındaki yeri ve önemini en çarpıcı biçimde ifade eden Ulu Önder Atatürk olmuştur. Atatürk, 14 Ekim 1925’de İzmir Kız İlköğretmen Okulu’nda öğrencilerle görüşürken, “Hayatta mûsikî lâzım mıdır?” şeklindeki bir soruya şöyle cevap vermiştir:

“Hayatta mûsikî lâzım değildir, çünkü hayat mûsikîdir. Mûsikî ile ilgisi olmayan yaratıklar insan değildir. Eğer söz konusu olan insan hayatı ise müzik, kesinlikle vardır. Mûsikî, hayatın neş’esi, rûhu, sevinci ve her şeyidir” (Uçan 1996).

Prof.Ergan’a göre müzik, gönüller ötesindeki bir gönüle seslenmektedir. Ergan, müzik hakkındaki düşüncelerini şöyle açıklamaktadır:

“Müzik, ilkel veya çağdaş insan için, sevinçli ve kederli anlarında, cinsiyeti, sosyo-ekonomik statüsü ne olursa olsun, onsuz olunamayan bir ruh ve enerji kaynağıdır. Günlük yaşantının her kesiminde, millî, mânevî, ailevî ve sosyo-kültürel bütün faaliyetlere renk ve canlılık getiren biricik güç kaynağı olan müzik, misafire ikramda bile en makbul olanıdır. Yemek-içmek gibi tabii ihtiyaçlar bir yana bırakılacak olursa, beşerî münasebetlerin idâmesinde, millî-mânevî duygu ve gururun terennümünde de kollektif ruhları galeyana getiren yegâne vasıta. Şu halde müziğin herhangi bir fantezi nev’inden olmayıp, bilhassa kâinattaki ilâhî nizâmın bir cüz’ü; insan idrâkinin

erişemeyeceği daha pek çok yönlerinin bulunduğu kabul edilmelidir. Nihayet şunu diyebiliriz; müzik gönüller ötesi bir gönüle seslenir. Fâruk Nâfiz'in dediği gibi; "Gövdeler, varsa, gönüllerden alır cevherini". (Ergan 1996).

Prof. Dr. Uçan da insanın yaşamının her döneminde müzikle içiçe olduğuna dikkat çekmektedir.

"İnsan, daha doğmadan (annesi yoluyla) dolaylı olarak müzikten etkilenir; doğumdan sonraki bebeklik döneminde ninni vb. müziklerle uyur; erken çocukluk yıllarında saymacalar, tekerlemeler ve müzikli oyunlarla oynar; geç çocukluk ve gençlik dönemlerinde çeşitli müziklerle daha yoğun ve zengin ilişkiler içine girer; yetişkinlik yıllarında çok çeşitli, çok yönlü ve kapsamlı bir müzik ortamı içinde yaşar; yaşlılık yıllarında da müzikle olan yoğun, kapsamlı ve derin ilişkilerini sürdürür" (Uçan 1996).

"Doğduğu çevrede müzikle etkileşim içinde olan birey, müzikle ilgili olarak birtakım davranışlar kazanır. "Dinleme", "benzetme", "oynama", "mırıldanma", "söyleme", "tıngırdatma", "çalma", "yaratma", "eleştirme", "beğenme", "beğenmeme" bu davranışlardan başlıcaları sayılabilir. Bu davranışlar kazanıldıkça birey, müzikle ve müzik çevresiyle daha bilinçli, daha bilgili ve daha etkili bir etkileşim içine girer. Bu davranışlarla bağlantılı olarak ayrıca, "müzikle uyuma", "müzikle oynama", "müzikle yürüme", "müzikle dinlenme", "müzikle eğlenme", "müzikle öğrenme", "müzikle çalışma", "müzikle anlaşma", "müzikle kendini aşma" vb. daha kapsamlı ve çok yönlü davranış örüntüleri geliştirir" (Uçan 1996).

Müziğin insan yaşamındaki yeri ve önemi, onun insan yaşamının değişik boyutlarındaki çok yönlü işlevlerinden kaynaklanmaktadır.

2.3. Müziğin İnsan Yaşamındaki İşlevleri

Müzik, insan yaşamının doğal bir parçası olduğundan, insan yaşamındaki işlevleri de tıpkı yaşamdaki insan-çevre etkileşimleri gibi karmaşık ve çok yönlüdür. Uçan (1996), müziğin insanın bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel yaşamında çeşitli görevler üstlenip; etkiler, katkılar, destekler ve yararlar sağladığını belirtmekte ve bu işlevleri beş ana başlık altında değerlendirmektedir:

1. Bireysel işlevler
2. Toplumsal işlevler
3. Kültürel işlevler
4. Ekonomik işlevler

5. Eğitimsel işlevler

2.3.1. Müziğin Bireysel İşlevleri

Müzik, bireyin sağlıklı ve dengeli, kendine özgü bir kimlik ve kişilik geliştirebilmesinde önemli rol oynar. Müzik sayesinde birey, belirli bir yeterlilik ve yetkinlik düzeyine erişebilmek için gerekli davranış değişikliklerini kazanır.

Uçan'a göre müziğin bireysel işlevleri şöylece sıralanabilir:

1. Bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yaşamındaki durağanlığı devingenleştirme, devingenliği durağanlaştırma ve giderek bunları belirli bir devingenlik ya da durağanlık düzeyinde tutma,
2. Bireyi ilkel dürtülerden arındırma (bireydeki bu tür dürtüleri ortaya çıkarma-ifade etme-boşaltma ve böylece bireyi onlardan arındırma),
3. Bireyi, müzik yapma, müzik yaratma, müzik dinleme (tüketme), müzikle oynama vb. etkinlikler yoluyla fiziksel, devinişsel, duyuşsal ve bilişsel yönlerden sağlıklı bir arınım ve doyum sağlama,
4. Bireyi sağlıklı bunalım ve gerilimlerden uzak tutma, bireyi sağlıklı bir bunalım ve gerilim içine sokma, bireyin içinde bulunduğu bunalım ve gerilim durumunu sağlıklı bir düzeyde tutma,
5. Bireyin devinimlerini dengeleme, devinimlerdeki ritimsel akışı düzenleme, bireyin devinimlerini denetleme yeteneğini geliştirme, böylece bireye doğru-dengeli-rahat-yeterince gevşek ve yumuşak bir bedensel duruş ve deviniş olanağı sağlama,
6. Bireyin kendini tanımasına, kendine güvenini artırmaya, kendini kanıtlamasına, kendini gerçekleştirme, kişiliğini geliştirmesine, yaşamını zenginleştirmesine ve böylece kendisine daha sağlıklı, mutlu bir yaşam kurmasına olanak sağlama, katkıda bulunma,
7. Bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yeteneklerini geliştirmesine katkıda bulunma; bireyin bilişsel-duyuşsal-devinişsel gelişimini hızlandırma,
8. Bireydeki yaratıcı gücü uyandırma, bireyin yaratma yeteneğini zenginleştirme ve onun gelişimini hızlandırma,
9. Bireydeki girişme-deneme-kullanma-uyarlama-değiştirme-geliştirme eğilimlerini güçlendirme,
10. Bireyin sesini ve ses üretme organlarını daha iyi tanıma, daha etkili ve verimli biçimde kullanma ve denetleme yeteneğini geliştirme,

11. Bireyin artan/boş zamanlarını etkin olarak ve zevkli uğraşlarla değerlendirmesine olanak sağlama (giderek çalışma saatleri azalmakta, boş zaman artmakta, artan boş zamanın insanın tinsel/tensel sağlığını bozmadan en iyi nasıl değerlendirilebileceği sorusuyla karşılaşmaktadır. Bu ve benzeri sorunların çözümünde müziğin, öteden beri çok yönlü ve etkili işgörülerini olduğu bilinmektedir),

12. İş, çalışma ve üretim yerlerindeki tekdüzeliği giderme, tinsel/tensel yorgunluğu azaltma, çalışma zevki ve sevinci yaratma, başkasıyla gereksiz yere konuşmadan alıkoyma, başkasını rahatsız etmeme; böylece bireyde düzenli, etkili, verimli ve mutlu bir çalışma alışkanlığı oluşmasına katkıda bulunma. Bireyin dikkatini toplamasına, farkına varma-belleme-anımsama-düşünme vb. yeteneklerinin gelişmesine, duygularını güçlendirme ve denetlemesine, kendini anlamasına ve anlatmasına ve kendisi hakkında olumlu görüş geliştirmesine katkıda bulunma,

13. Bireysel sağaltımda (tedavide) kullanışlı bir araç ve etkili bir yol/yöntem olma (müzikle sağaltım/müzik yoluyla sağaltım),

14. Bireysel ve gruplu danışmada, zihinsel özür ve otistik çocukları sağaltmada ya da iyileştirmede, uyumsuz çocuklardaki uyum bozukluklarını gidermede, sinirsel-tinsel rahatsızlıkları gidermede etkili bir uyarıcı ya da araç olma,

15. Belli duyguları inceltme ve yüceltmeyi kolaylaştırma,

16. Bireyin içinde yaşadığı doğal, toplumsal ve kültürel çevreye duyarlılığının artmasına, gelişmesine ve derinleşmesine olanak sağlama,

17. Bireyin çalışma, iş yapma, yaratma, disiplin, sorumluluk, başarı, güven, coşku, beğeni, sevgi duygularını uyandırma-geliştirme-kökleştirme-zenginleştirme-derinleştirmeye olanak sağlama" (Uçan 1996).

2.3.2. Müziğin Toplumsal İşlevleri

Müzik, toplumu oluşturan bireyler arasındaki etkileşimleri, toplumların birbirleriyle olan ilişkilerini düzenleyip, toplumsal ve toplumlararası anlaşma, dayanışma, paylaşma ve kaynaşmayı sağlar.

Uçan bu işlevleri şöyle sıralamaktadır:

1. Bireyler (kişiler) arasında bağ kurma, duygu-düşünce-tasarım-izlenim alışverişi sağlama ve giderek ortak duygu-düşünce-tasarım-izlenim oluşturma,

2. Bireyin toplumsallaşmasını kolaylaştırıp hızlandırma: Müzikli etkinlikler yoluyla grup çalışmalarına katılma, grubun üyesi olma, grubun içinde dikkati çekme, gruba

kendini kabul ettirme, grubun içinde toplumsal güven kazanma vb. özellikler oluşturup geliştirme,

3.Bireyler arasında, birlikte müzik yapma yoluyla, etkileşme, işbölümü-yardımlaşma-dayanışma-uyuşma-paylaşmayı geliştirip güçlendirme,

4.Birlikte çalışma sırasında bireylerin sorumluluk alma, aldığı sorumluluğu yerine getirme, yeni sorumluluklara hazır olma özelliklerini geliştirmelerine katkıda bulunma,

5.Bireylerin birbirlerine karşı açık, esnek, anlayışlı, hoşgörülü, saygılı, sevgili ve insancıl olmalarını sağlama,

6.Toplumsal iletişim, etkileşme, anlaşma, birleşme, dayanışma, kaynaşma ve bütünleşmeyi kolaylaştırma-hızlandırma-güçlendirme-pekiştirme,

7.Ulusal duygu-düşünce-tasarım-izlenimler oluşturma; oluşan ulusal duygu-düşünce-tasarım-izlenimleri geliştirme (pekiştirme-kökleştirme-zenginleştirme-derinleştirme),

8.Doğa, yurt, insan, toplum, ulus sevgisini toplumu oluşturan birey, küme, kesim, kurum ve kuruluşlar arasında yaygınlaştırma,

9.Uluslararası (toplumlararası) ilişkilerin kurulmasını, korunmasını, geliştirilmesini kolaylaştırma; böylece duygu-düşünce-tasarım-izlenim alışverişi, dostluk, işbirliği, kardeşlik, barış ortamının oluşup gelişmesine olanak sağlama,

10.Ulusal birliği simgeleme (ulusal marşımız "İstiklâl Marşı" ulusal birliğimizi simgeleyen bir müziktir),

11.Toplumsal iletişimi-etkileşimi kolaylaştırma-hızlandırma-yoğunlaştırma (törenlerde-şölenlerde, radyoda-televizyonda günün belli saatlerinde belirli müziklerin yer alması, temelde böyle bir işgörüden kaynaklanır)" (Uçan 1996).

2.3.3. Müziğin Kültürel İşlevleri

Müzik, hem bireysel hem de toplumsal kültürü ve kültürel özellikleri oluşturur, geliştirir, çeşitlendirir, zenginleştirir. Ayrıca kültürel unsurların paylaşılması, korunması ve kuşaktan kuşağa aktarılmasında önemli rol oynar. Bu arada çeşitli kültürler arası ilişkileri (gerek birey ve gerekse de toplumsal açıdan) geliştirir, pekiştirir, güçlendirir, çeşitlendirir ve zenginleştirir; kültürel kimliğin ve kişiliğin oluşmasında, korunma ve geliştirilmesinde müziğin işlevi yadsınamaz.

Uçan müziğin kültürel işlevlerini şöyle sıralamaktadır:

1.Müzik bir kültür ögesidir, kültürün öbür ögeleriyle etkileşir (onlardan etkilenir, onları etkiler).

2. Müzik bir dildir. Farklı yörelerden, farklı bölgelerden, farklı ülkelerden, farklı kıtalardan; farklı kesimlerden, farklı topluluklardan, farklı toplumlardan, farklı uluslardan; kısacası, farklı kültürlerden farklı insanların ve insan kümelerinin (topluluklarının) buluşabildiği, birleşebildiği, birlikteleşebildiği, az-çok anlaşabildiği biricik dildir. Bu dilin adı “müzikçe” dir, bu dile “müzikçe” denir. Müzikçe dillerüstü bir dildir, bir üst dil'dir .

3.Müzik bir kültür ögesi olarak, içinde oluşup biçimlendiği kültürün (yaşama biçiminin) özelliklerini taşır.

4.Müzik, insanın kültürel yaşamında “ geçmiş” ile “şimdi”, “şimdi” ile “gelecek” ve böylece de “geçmiş” ile “gelecek” arasında bağ kurar. Bunun doğal bir sonucu olarak da belli kültürel özelliklerin göreceli sürekliliğini sağlar.

5.Bireyler, kümeler, topluluklar ve toplumlar arasındaki benzerlik ve ayrılıkların ortak nedeni kültürdür. Müzik, söz konusu benzerlik ve benzemezlikleri simgelemede başta gelen kültür ögelerinden biridir.

6.Her toplumun (ulusun) bir ses sistemi vardır. Toplumun müzik yapıtlarında kullanılan sesler sistemli olarak bir araya getirildiği zaman elde edilen ses dizisi (genel dizi) ve bu dizideki belirli seslerden oluşturulan özel diziler, bir bütün olarak “ses sistemi” diye adlandırılır. “Bir ulusun kullandığı seslerin bütünü (genel dizi) ve seslerden yapılmış özel diziler o ulusun müziğinin ses sistemini oluşturur.

7.Bir toplum (ulus) kendi müziğini biçimlendirirken, giderek, bu müzik yoluyla kendisini yeniden biçimlendirir. Bu biçimlendirme-biçimleme sürecinde temel öge, kültürün hem nedeni hem de sonucu olan insan'dır.

8.Müzik bir “kültürleme” - “kültürlenme” ve “kültürleşme”aracı, yolu/yöntemi, biçimi ve alanıdır.

9.Müzik kültürü kendi içinde çok türlülüğü ve zengin çeşitliliği olan bir yapıya sahiptir” (Uçan 1996).

2.3.4. Müziğin Ekonomik İşlevleri

Bireylerin ve toplumun müziksel ihtiyaçlarının karşılanması birbirine bağlı bir çok ekonomik faaliyetin doğmasına yol açmaktadır. Bu faaliyetler ekonominin tüm aşamalarında belirgin bir biçimde izlenebilir.

Prof. Dr. Uçan (1996), ekonominin aşamalarının kimi uzmanlarca “üretim”, “dağıtım”, “bölüşüm” ve “tüketim”; kimilerince ise “üretim”, “değişim”, “bölüşüm” ve “tüketim” olarak dört ana kümede toplandığına işaret etmekte, ancak müziğin işlevlerinden bahsederken konunun “üretim-dağıtım-tüketim” ayrımı ile ele alınmasını yeterli görmektedir.

Uçan’a göre müziğin ekonomik işlevleri şöylece belirlenebilir:

1. Üretim alanı olma: Bağdama (yaratma) ve seslendirme-yorumlama (çalma-söyleme), çalgı yapımı, yapıtların basımı, bunları yapan bağdar (besteci), seslendirici, yapımcı ve basımcılar, müzik yapıtı üretilirken kullanılan araç, yöntem ve teknikler; sonunda ortaya çıkan ürün, yani bağdanan, seslendirilmiş olan, basılıp çoğaltılmış olan, müzik yapıtı ve yapılmış olan çalgı, müzik yapıtlarının ve çalgıların üretiminde kullanılan zaman ve verilen emek ve ortaya çıkan ürünün karşılığı olarak alınan (ödenen) ücret.

2. Dağıtım alanı olma: Müzik yayıncıları, plakçılar-bantçılar-kasetçiler, müzik pazarlayıcıları, dinleti (konser) düzenleyicileri; müzik yapıtları ve çalgılarının depolanması, alımı satımı ve bunlarla ilgili düzenlemeler; radyo ve televizyonun bu alanda verdiği hizmetler.

3. Tüketim alanı olma: Müzik dinleme (dinleti salonlarında, evde iş-çalışma yerinde, törenlerde, şöenlerde vb.); eğlenme-dinlenme-oyname sırasında müzik kullanma; kendi bireysel gereksinimi için çalma-söyleme; müzik yapıtlarının seslendirimiyle ilgili araç ve gereçleri alıp kullanma; dinleyiciler (müziğin tipik tüketicileri)” (Uçan 1996).

Müziksel ihtiyacın karşılanması için yapılan bu faaliyetlerin müziğe geniş bir ekonomik alan yaratması, çoğu zaman sanatsal ve estetik zorunlulukların unutulmasına veya bilerek ihmal edilmesine sebep olmaktadır. Bu durum müziğin ekonomik boyutunun, kültürel ve eğitimsel işlevlerinin önüne geçmesine sebep olmakta, bireysel ve toplumsal sorunlara yol açmaktadır.

2.3.5. Müziğin Eğitimsel İşlevleri

“Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk 1972). Bu süreçten geçen insanın (bireyin), geçmeyenden daha etkili ve verimli, daha dengeli ve doyumlu, daha başarılı ve mutlu olması beklenir. Müzik, özü itibâriyle eğitsel bir nitelik taşımaktadır” (Uçan 1996).

Yunanlı büyük filozof Eflâton (MÖ.427/347) müzik ve eğitim hakkındaki düşüncelerini şöyle açıklamaktadır:

“Bence eğitim, müzikle başlamalıdır. Ritm ögesi insana düzen ve ölçülülük, ezgi ögesi de yiğitlik, sevgi ve dostluk duyguları verir” (Ergan 1996).

Türk Müziği'nin büyük bestekârı Hammâmîzâde İsmâîl Dede-Efendi (9 Ocak 1778 / 29 Kasım 1846)'nin müzik tanımında müziğin eğitimsel boyutunun diğer tüm özelliklerinin önünde değerlendirildiği görülmekte, müzik bireysel ve toplumsal bir manevî eğitim unsuru olarak işaret edilmektedir.

“Mûsikî, ahlâk-ı beşeri tasfiye eden bir ilm-i şerîftir (Müzik, insan ahlâkını arındıran kutsal bir ilimdir).”

Çinli büyük filozof Konfüçyüs (MÖ.552/479)'da Müzik Hakkında Notlar'ında aynı hususu işaret etmekte ve,

“Bir kimse müziği elde ederse, kalbini düzeltir. Temiz, nazik, inançlı bir kalp kendiliğinden gelişir... Eğer kalbin içinde ahenk ve müzik oluşmazsa, o zaman yalancılık ve hile girer” (Ergan 1996) demektedir.

Müziğin Eğitimsel İşlevleri, Prof. Dr. Uçan tarafından şu dört başlık altında incelenmiştir:

1. Eğitim boyutu olma: Müziğin özündeki eğitsel nitelik, müziğin eğitsel amaçlara hizmet etmesi ve eğitsel gereksinimleri karşılamada veya gidermede işe yaraması onu çok eski çağlardan bu yana eğitimin bir boyutu haline getirmiştir. Bu bakımdan müzik öteden beri eğitimin en önemli kapsamsal öğelerinden biridir.

Müziğin insan (birey, toplum) yaşamındaki çeşitli, çok yönlü ve karmaşık işlevleri, eğitime giderek daha çok belirginleşen ve büyüyen bir müziksel içerik, nitelik, genişlik ve kapsam kazandırmaktadır. Bu bağlamda müzik dünyada ve Türkiye’de gerek “genel”, “özengen” ve “mesleksi” eğitimde; gerek “örgün” ve “örgün olmayan” eğitimde ve gerekse ilköğretim öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimde eğitim-öğretim kapsamı içinde önemli bir yer tutmaktadır.

2. Eğitim aracı olma: Müziğin eğitim aracı olma işlevi, esas olarak, eğitimde-öğretimde müziğin gücünden, etkisinden ve katkısından yararlanma; dersler, üniteler, konular işlenirken bunlar ve kişiler arasında müzikle bağlantı sağlama ve belirli sonuçlara ulaşmak için müziği kullanma ilkesine dayanır.

3. Eğitim yöntemi olma: Müziğin eğitim yöntemi olma işlevi, esas olarak, eğitimde-öğretimde bir dersi, üniteyi, bir konuyu öğrenmek/öğretmek ya da işlemek için bilinçli olarak seçilen ve izlenen müziksel yol olarak kendini belli eder. Bunun yanı sıra

eğitimsel-öğretimsel gerçekleri arayıp bulmak, yorumlamak ve açıklamak için uyulan/tutulan mantıklı müziksel düşünme yolu da dolaylı olarak müziğin eğitim yöntemi olma işlevi kapsamına alınabilir.

“Müzik yoluyla eğitim” kavram (kuram) ve uygulamaları, temelde, müziğin amaca/sonuca ulaşmayı/erişmeyi sağlayıcı, destekleyici ve kolaylaştırıcı bir eğitim/öğretim yöntemi olmasından kaynaklanır. Müziğin bir eğitim/öğretim yöntemi olarak seçilmesi ve izlenmesi, tüm dünyada giderek artan bir hızla yaygınlaşmaktadır. Öbür birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de bu yönde umut ve cesaret verici değişme ve gelişmeler gözlenmektedir. Nitekim, ana dil = Türkçe, yabancı dil, oyun, dans, beden eğitimi, cımnastik vb. derslerde müzik verimli bir eğitim/öğretim yöntemi olarak seçilip izlenmektedir.

4. Eğitim alanı olma: Müziğin eğitim alanı olma işlevi, esas olarak eğitimde-öğretimde müziğin kendine özgü bir konu veya çalışma çevresi olma özelliğine dayanır. Bu özellik eğitimin türüne ve düzeyine göre müziğe ders, kol, dal, bölüm, okul, yüksekokul, fakülte ve enstitü biçiminde eğitimsel ve/veya eğitkurumsal bir yapı ve işleyiş niteliği kazandırır.

“Müzik için eğitim” kavram ve uygulamalarının belirginleşip yaygınlaşmasıyla, müzik, tüm dünyada ve Türkiye’de gittikçe önem kazanan bir eğitim alanı haline gelmiştir. Müziğin insan yaşamındaki işgörülerinin yeterince etkili ve verimli biçimde işleyebilmesi için, insanın müzik yoluyla yetiştirilmesi yeterli olmamış, bazı insanların müzik alanının belirli dallarında daha köklü ve derinlemesine yetiştirilmesi zorunlu olmuştur. Bu yüzdendir ki, ilkel büyücünün başlıca müziksel yetenekleri ya da becerileri, günümüzde, çoğunlukla ayrı birer müziksel meslek ve uzmanlık alanı/dalı haline gelmiştir” (Uçan 1996).

Müziğin yukarıda sayılan işlevleri yerine getirebilmesi ancak seviyeli bir Müzik Eğitimi ile mümkün olabilir.

2.4. Müzik Eğitimi

Müzik Eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma ya da bireyin (müziksel) davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel değişiklikler oluşturma sürecidir.

Müzik Eğitimi temelde üç ana amaca yönelik olarak düzenlenir ve gerçekleştirilir.

1.Genel Müzik Eğitimi

2.Amatör Müzik Eğitimi

3.Profesyonel Müzik Eğitimi

Bunlardan Genel Müzik Eğitimi, herkese zorunludur (ya da olmalıdır). Amatör Müzik Eğitimi, ilgili - isteklilere ve belirli ölçüde yatkınlığa bağlı olarak ve ortam da göz önünde bulundurularak “özgürce seçmeli”dir. Profesyonel Müzik Eğitimi ise müziğe ilgili olmanın ötesinde belli düzeyde yetenekli, kapasiteli olanlar için belli “sınavlar yoluyla”, “seçilmeli yerleştirilmeli” dir. (Yani seçmek yetmez, seçilmek ve yerleştirilmek gerekir).

Müzik Eğitimi, Genel Müzik Eğitimi ile zemine oturur, Amatör Müzik Eğitimi ile doğrulur, ayağa kalkar, Profesyonel Müzik Eğitimi ile de doruğa uzanır, derinlere ulaşır.

“Genel” den “Profesyonel” e doğru gittikçe daralır, yoğunlaşır, derinleşir;

“Profesyonel” den “Genel” e doğru ise gittikçe genişler, seyrelir ve sığlaşır (Uçan 1993).

2.4.1. Genel Müzik Eğitimi

Her aşamada, her düzeyde, herkese yönelik, temelde sağlıklı, dengeli ve mutlu bir “insanca yaşam” için gerekli “ortak-genel müzik kültürü” nü veya buna ilişkin davranışlar kazandırmayı, davranış değişiklikleri oluşturmayı amaçlayan müzik eğitimidir. Genel Müzik Eğitimi, Amatör Müzik Eğitimi ve Profesyonel Müzik Eğitimi’nin de temeli ve tabanıdır.

Genel Müzik Eğitimi’nde kazandırılması hedeflenen “ortak- genel müzik kültürü” müziksel çevrenin ve müziksel yaşamın yapısal bütünlüğü esas alınarak, “çok tür” üzerine temellendirilir ya da temellendirilmelidir. Bu durum, en azından, başlıca müzik türlerinin tümünün veya anlamlı bir bileşkesinin “ortak-genel müzik kültürü” içine alınmasını zorunlu kılar. Çünkü, müzik çevresi, müzik kültürü, müzik yaşamı içinde yer alan başlıca (ana) müzik türlerinden biri ya da birkaçı dışarıda bırakılarak, “ortak-genel müzik kültürü” oluşturulamaz, geliştirilemez.

Diğer yandan “ortak-genel müzik kültürü” ve kapsadığı müzik türleri, “geçmiş ve geleceği” ile bir bütündür. Buna bağlı olarak “genel müzik eğitimi” nin (ve dolayısıyla genel müzik eğitimcisi yetiştirmenin) temel işlevleri ve amaçları arasında “müziksel geleneği koruma-yaşatma-geliştirme-aktarma” nın yanı sıra, “yeni/güncel müzikleri gelenekleştirme” ve bu yolla “müziksel gelenek zincirine yeni halkalar ekleme” de büyük önem taşır. Bu da müzik yaşamımızda “müziksel köklere dönüş ve iniş” ile “müziksel geleceğe yöneliş ve uzanış” ın birlikte gerçekleştirilebilmesini zorunlu

kılar. Çünkü, bütün müzikler zamanla koşulludur. İçinde “geçmişin izlerini, bugünün anılarını ve geleceğin titreşimlerini” (birlikte) taşımayan bir müziğin kalıcı değeri yoktur, olmaz (Uçan 1993).

Tezimizin konusunu teşkil eden İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Programı, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bu amaçla geliştirilen bir genel müzik eğitimi programıdır.

2.4.2. Amatör Müzik Eğitimi

Müziği ya da müziğin belli bir kolunu, dalını, türünü (maddî) kazanç gözetmeksizin, yalnız zevk için öğrenen, yapan kimselere yönelik, ilgili-istekli, az çok yatkın olanlara, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamaya ve bunu yaşam içinde olabildiğince sürdürüp, geliştirmeye ilişkin müziksel davranışlar kazandırmayı, davranış değişiklikleri oluşturmayı amaçlayan müzik eğitimidir (Uçan 1993).

Çeşitli dernek, vakıf, kurum ve kuruluşların bünyelerindeki sanatsal faaliyetler içerisinde yapılan müzik eğitimi, bu kapsamdadır.

2.4.3. Profesyonel Müzik Eğitimi

Müziğin bütününü, ya da belli bir kolunu, dalını, türünü, o bütün ya da kol, dal, tür ile ilgili bir işi, meslek ya da uğraşı, uzmanlık alanı olarak seçen, seçmek isteyen, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen kişilere yönelik olup, istenilen-gereken düzeyde yetenekli-kapasiteli olmak koşuluyla, kolun-dalın-türün, işin-mesleğin-uğraşının ya da uzmanlığın gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı, davranış değişiklikleri ve birikim oluşturmayı amaçlayan müzik eğitimidir (Uçan 1993).

Konservatuarlarda ve müzik eğitimsi yetiştiren kurumlarda yapılan müzik eğitimi profesyonel müzik eğitimi kapsamındadır.

3. MÜFREDAT UYGULAMALARINA GENEL BAKIŞ

Şu anda uygulanan müfredatta haftada bir saat olan müzik eğitim planları incelendiğinde yılda 33-34 ders saati müzik eğitime ayrılıyor. Ancak planlara ayrıntılı olarak bakıldığında sene başında bir saat tanışma, sene içlerinde yapılan yazılı ve sözlü yoklamalar ve dönemin son haftasında ders yapılamaması gibi

nedenlerle bir senedeki işlenen müzik dersi 25 ders saatine düşüyor. Öğretmenler bu sürede belli başlı konuların hepsine değinmeye çalışırken müziğin esas fonksiyonu olan duyma, çalma, söyleme olanaklarından yeterince değinmeden ders yapılıyor.

Bilhassa ses değişimi dönemindeki çocuklara şarkı söyleme konusunda zorlamamak için bestecilere hakkında araştırma gibi ödevler verilmesi yerindedir ancak araştırdıkları besteciler hakkında yeteri kadar eser dinleme fırsatları olmuyor (bazı bestecilerin hiçbir eserini dinleyemiyorlar). Dolayısıyla duyup dinlemeden müzik dersi yapılıyor gibi bir görüntü oluşuyor ve araştırıp öğrendikleri bilgiler kalıcı olmuyor oysa eserleri dinleme yoluyla da pekiştirecekleri bilgiler çok daha kalıcı olur.

Müzik Odası çoğu devlet okulunda hala yoktur. Bazı okullarda müzik odası olmasına rağmen içinde müzik dersine ilgi çekecek görsel malzeme (poster, yazı gibi) veya değişik müzik enstrümanları piyano, keman gibi yoktur varsa bile bozuktur. Dolayısıyla boş bir sınıfın kapısına müzik odası levhası asmakla müzik odasına sahip olunmayacağı ortadadır. Özel okullarda bu konuda zengin imkanlardan dolayı çok çeşitli enstrümanlar vardır. Bu enstrümanlarla birebir tanışma fırsatı bulan öğrencilerin kendileri de amatör olarak müzikle ilgilenmeye başlıyor. Böylece müzik maceralarını genel müzik eğitiminden bir adım öteye taşıyorlar. Ancak özel okullarda okuyabilen öğrencilerin genel olarak daha iyi ekonomik imkanı olan ailelerin çocukları olduğu gerçeğini de göz ardı edemeyiz. Çoğu özel okulda müzik dersi dışındaki müzik kolu faaliyetleri sayesinde öğrencilerin oluşturduğu orkestralar, koroları senede birkaç defa kendi okullarında ve başka yerde sahne almaktadır. Bununla beraber devlet okullarında da koro ağırlıklı çalışmalarla yetenekli çocukları özverili öğretmenlerimiz müziğe kazandırıyor.

Öğrenciye dinletecek yeterli sayıda müzik eseri olmaması ağırlıklı olarak devlet okullarında kendini hissettirse de özel okullarda da fark ediliyor. Öğretmenler kendi maaşlarından ayırdıkları bütçelerle belli başlı eserleri kaset veya cd olarak temin ediyorlar ancak bu da her yerde olamayabiliyor ve programda dinletilmiş gibi görünen çok eser dinlenmeden geçiyor. Bu konuda öncelikle bakanlık bir kurul oluşturmalı ve belli başlı müzik türleri gruplandırıp bu müzik türlerinden dinlenmesi gereken örnek eserler belirlenmelidir.

İlginç olan doğru dürüst müzik enstrümanına sahip olmayan okulların çoğunda Internet olmasıydı ve Internet'te MEB'nin sitesinde müzik ile ilgili ayrıca bir bölüm hazırlanmasıyla bilgisayar ve Internet bağlantısı olan herkes istediği müziği dinleyebilir. Bu konuyla ilgili ayrıntılı bilgi çözüm önerileri kısmında verilecektir.

Flüt enstrümanının ana müzik enstrümanı olması sebebiyle de öğrenciler nota kavramını, notaların müzikteki karşılığını algılamakta ve notaları flütle çalıp kendilerini ifade etme konusunda zorluklar yaşıyor. Flüt müziğe karşı hevesi söndürüyor. Ayrıca normal yaşamda flüt enstrümanı ile ilgili örnek bulmak gerçekten güçtür. Müziğe yeni başlayan birisi için çalacağı enstrümanla günlük hayatta karşılaşmak motive edici etki yapar. Hem öğrencilerin çaldıkları enstrümanı daha çok sevmesi hem de gördükleri notaları daha kolay çalmaları açısından klavyeli veya perdeli bir enstrümanın çok daha verimli olacağı bir gerçektir. Her ne kadar ekonomik sebeplerden dolayı vaktiyle flüt seçilmişse de, sadece ekonomik sebepler yüzünden öğrencileri müziği daha kolay anlayıp, severek kendilerini ifade edecekleri enstrümanlardan mahrum bırakmak yanlıştır. Ekonomik sebepler müziği sevdirmeye amacıyla çakışmamalıdır.

Cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar ki müzik müfredatları şu şekildedir:

1. 1931 yılı Orta Mektep Müfredat Programı
2. 1953 yılı Öğretmen Okulları ve Köy Enstitüleri Müzik Programı
3. 1957 yılı Müzik Eğitimi İlkokul Programı
4. 1969 yılı İlkokul Müzik Programı
5. 1971 yılı Orta Dereceli Okulların Programı
6. 1986 yılı Ortaokul ve Lise Müzik Dersi Öğretim Programı
7. 1994 yılı İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı

Bu inceleme son müzik müfredat programındaki amaçlar doğrultusunda hazırlanan eğitim planlarıyla, müzik dersi uygulamalarını incelenmiştir.

4. ANKET AŞAMALARI

4.1. Anket Sorularının Oluşturulması

Anket sorularının oluşturmak için yürürlükte olan İlköğretim Kurumları Müzik

Dersi Öğretim Programı'ndaki amaçlar göz önüne alınmıştır. Bu amaçlar genel amaçlar ve özel amaçlar olmak üzere iki sınıfta incelenmiştir. İlköğretim Kurumları

Müzik Dersi Öğretim Programı, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 22. 4. 1994 gün ve 298 sayılı kararı ile kabul edilmiştir. Programın tanıtım bölümü şöyledir:

Genel Açıklamalar

1. Bu program İlköğretim kurumlarının sekiz yıllık müzik eğitimini bir bütün olarak kapsar.
2. Bu program İlköğretim kurumlarının yapısı ve İlköğretim çağı çocuğunun müziksel gelişimi birlikte göz önünde bulundurularak program Birinci Devre (1. 2. 3. sınıf), İkinci Devre (4. 5. sınıf), ve Üçüncü Devre (6. 7. 8. sınıf) olmak üzere birbirini izleyen üç aşamadan oluşturulmuştur.
3. Müzik dersi programının birinci ve ikinci devreleri, mihrer derslere bağlı olmakla birlikte çağdaş müzik eğitiminin bir gereği olarak aynı zamanda kendi eksenine de oturtulmuştur.
4. Programda müzik dersi ile mihrer dersler arasındaki bütünlüğün yanı sıra, hayat ile müzik arasında da bütünlük sağlanmıştır.
5. Programda birinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri, ikinci devre müzik dersinin sınıf öğretmenleri veya müzik öğretmenleri, üçüncü devre müzik derslerinin ise müzik öğretmenlerince verilmesi esas alınmıştır.
6. Bu programda müzik dersleri, mihrer ve diğer derslerle ilişkileri yanı sıra müzik alanının kendi özellikleri de gözetilerek konular üniteler halinde belirlenmiştir.
7. Bu program ilköğretim çağı çocuklarının tümünü "Genel Müzik Eğitimi" almak için gerekli müzik yeteneğine sahip görmekte ve bu bakımdan bütün ilköğretim öğrencilerini kapsamaktadır.
8. Programda, ülkemizde yaşayan belli başlı müzik türlerinin hepsine yer veren, millî birlik ve beraberliğimizi koruyan, pekiştiren ve geliştiren ortak temel müzik kültürü ve bunun gerektirdiği ortak bir müzik repertuarı kazandırılması esas alınmıştır.
9. Program, müzik dersinin, müziğin her boyutuyla ele alınıp işlendiği bir ders olarak gerçekleşmesini ve böylece çocuğun bilişsel, devinışsel, duyuşsal davranışlarıyla bir bütün olarak gelişmesini öngörmektedir.
10. Programın birinci ve ikinci devrelerinde yer alan "Çevremiz ve Müzik", ile "Atatürk'ümüz ve Müzik" üniteleri esas ünitelerdir. Bu üniteler diğer derslerdeki ilgili ünitelerle bağlantılı olarak belirli gün ve haftalarda yeri ve zamanı geldikçe işlenecektir.

11. Programın özellikle birinci ve ikinci devrelerinde öğrenci için ülkemizde yapılması plânlanan “Vurmalı Ezgi Çalgısı” öngörülmektedir. Bunun yanı sıra öğrencilerin ilgileri ve çevre özellikleri de göz önünde bulundurularak diğer çocuk çalgılarının da kullanılması beklenmektedir.
12. Müzik dersleri, esas olarak, bu amaçla düzenlenmiş müzik dersliklerinde yapılmalıdır. Bu mümkün olamadığı takdirde yeterli araç ve gereç sağlanarak normal derslikler ve diğer uygun mekânlarda yapılabilir.
13. Programda, ilköğretim kurumlarında müzik eğitiminin genel amaçları, devre amaçları ve ünite amaçları ile, ünite amaçlarına ilişkin bilişsel, devrimsel ve duyuşsal davranışlar belirlenmiştir. Aynı zamanda ana ve alt konulara ayrıştırılmıştır.
14. Müzik dersinin işlenişinde yararlanılacak genel öğretim yöntemlerinin yanında “Çözümleme, yaratma, sorma-cevaplama, yeniden bulma, örnekleme, anlatma, tartışma, öyküleme “ gibi yöntem ve tekniklere, ünitenin özelliklerine göre yer verilmelidir.
15. Müzik derslerinde öğrencinin yaşayışından ve çevresinden yola çıkılarak kazandırılan her davranış (bilgi-beceri) somut örneklerle desteklenmeli “yakından uzağa, somuttan soyuta, bilinenenden bilinmeyene ve yaparak yaşayarak öğrenme” gibi ilkeler esas alınmalıdır.
16. Program öğelerinden “öğretme-öğrenme” durumları (işleniş) ile “sınama-ölçme” durumlarına ilişkin örnekler her devrenin ilk sınıflarının her ünitesinde verilmiştir. “Değerlendirme” ögesine ilişkin örnekler ise, birinci devrenin birinci sınıfının ilk ünitesi ile, son ünitesinin bitiminde verilmiştir.
17. Programda, esas ve çalgı müziklerinin bir bütünlük içinde de alınması ilke edinilmiştir. Ünitelere göre sınıf ve öğrencinin düzeyine uygun, eğitici niteliği yüksek, ezgi-söz uyumu (prozodisi) doğru, ses sınırı öğrencilerin ses alanlarına (ses genişliklerine) uygun şarkılar seçilmelidir. Şarkıların sınıf, öğretmen ve öğrenci çalgıları ile eşlikler yapmaya elverişli olmasına dikkat edilmelidir.
18. Şarkı öğretiminde şarkının özelliğine göre şarkının sözünden, ezgisinden veya ritminden yola çıkılarak genellikle “bütün-parça-bütün” yöntemi uygulanabilir. Ancak, yeri geldikçe “parçadan bütüne” yönteminden de yararlanılabilir.
19. Şarkı öğretimi sırasında olabildiğince “yaratıcı çalışmalar” a yer verilmeli, sözlerin anlamı ve ezginin ritmi üzerinde durularak “oyunlaştırma” ya özen gösterilmelidir.

20. Şarkı öğretimi, birinci devrenin ilk iki yılında daha çok “işitme” yoluyla (kulaktan) yapılabilir. Bu yol, diğer sınıflarda da yeri ve zamanı geldikçe sürdürülebilir. “Müzik yazısı yoluyla” (notasından) şarkı öğretimi ise, en geç birinci devrenin üçüncü sınıfında başlayabilir.

21. Ses değişimi (mutasyon) dönemindeki öğrencilere ses sınırlarını zorlamayan özel bir eğitim uygulanmalıdır. Bu yaklaşımda daha çok çalgı ve ritm eğitimine ağırlık verilmelidir.

22. Derslerin işleniş, kesinlikle müzik yapma (söyleme, çalma, yaratma) ve dinleme üzerine kurulmalıdır. Bu çerçevede müzik dersi bir şarkı ile başlayıp, yine bir şarkı ile bitirilebilir. Derse bir önceki derste öğrenilen şarkı ile başlanıp yeni bir şarkının öğrenilmesine geçilebilir. Böylece eski ve yeni şarkıların birbirini izlemesi ile programda öngörülen “etkin bir şarkı dağarcığı” oluşturulabilir.

23. Sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri, dersin genel akışı ve işleniş çerçevesinde uzun zaman almayacak biçimde gerçekleştirilmelidir. Her öğrencinin tek tek sınanması ve değerlendirilmesinden çok, küçük ve büyük grupların gözlenmesi şeklindeki bir yaklaşıma ağırlık verilmelidir.

24. Öğrenci davranışlarının gözlenmesinde ve değerlendirilmesinde gereksiz ikileme düşülmekten kaçınılarak, çok seçenekli sorularla çocukların düşünme basamaklarının artırılmasına, geliştirilmesine ve olumlu davranış değişikliklerinin ödüllendirilmesine özen gösterilmelidir.

25. İlköğretimin hangi devresinde ve hangi sınıfında, hangi üniteye ilişkin olursa olsun, her müzik dersinde programın “amaçlar, davranışlar, öğretme-öğrenme durumları (işleniş), sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri” öğelerine yer veren bir anlayışla gerçekleştirilmesine özen gösterilmelidir.

26. Bu program, temelde sekiz yıllık ilköğretim kurumlarını esas almakla birlikte, bu genel çerçeve içinde müzik ders saatleri dikkate alınarak bağımsız ilkokul, ortaokul ve lise bünyesindeki ortaokullarda da uygulanabilir niteliktedir”.

Bu program çerçevesinde İlköğretim Kurumlarında yapılacak olan müzik dersinin şu amaçlara ulaşması beklenmektedir:

4.1.1. İlköğretim Kurumları Müzik Dersi’nin Genel Amaçları

1. Temel müzik bilgilerine sahip olabilme.
2. Sesleri temel özellikleriyle tanıyabilme.
3. Sesler arasındaki temel ilişkileri kavrayabilme.

4. Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilme.
5. Müzik yapma ve dinleme araçlarını tanıyabilme.
6. Müzik topluluklarını tanıyabilme.
7. Geleneksel ve çağdaş; yöresel, ulusal ve evrensel müzikleri tanıyabilme.
8. Müziğin kaynağını, oluşum ve gelişimini kavrayabilme.
9. Müziğin insan yaşamındaki yerini ve önemini kavrayabilme.
10. Düzeyine uygun müzikleri çözümleyebilme.
11. Düzeyine uygun müzikler yazabilme.
12. Müziğin her türünde nitelikli olanı niteliksizden ayırdedebilme.
13. Çevresi ile müziksel iletişim ve etkileşimde bulunabilme.
14. Atatürk' ün müzikle ilgili temel görüşlerini doğru anlayabilme.
15. Sesini doğru etkili kullanabilme.
16. Dinlediği müziklere uygun ritmik devinimlere eşlik edebilme.
17. Çalgısını temiz ve düzenli kullanabilme.
18. Müzik yapma, dinleme araç ve gereçlerini kurallarına uygun kullanabilme.
19. Sözlü müziklerde Türkçe'yi doğru ve anlamlı kullanabilme.
20. Düzeyine uygun tekerleme, sayışma, ninni, şarkı, türkü, marşları doğru temiz ve anlamlı söyleyebilme.
21. Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla doğru temiz ve anlamlı çalabilme.
22. Kazandığı müzik dağarcığını çeşitli etkinliklerle sergileyebilme.
23. Müzik yazısını doğru okuyabilme.
24. Müzik yazısını doğru yazabilme.
25. Başta İstiklâl Marşı olmak üzere, başlıca ulusal marş ve şarkılarımızı özüne uygun söyleyebilme.
26. Müziği başka anlatım biçimlerine dönüştürebilme.
27. Düzeyine uygun müziksel araç ve gereç yapabilme.
28. Yaratıcı müziksel çalışmalar yapabilme.
29. Müziksel bir çevre içinde yaşadığının farkında olabilme.
30. Müzik yapmaya istekli olabilme.

31. Müzik yapmaktan hoşlanabilme.
32. Müzik dinlemekten hoşlanabilme.
33. Çeşitli türdeki müziklerden hoşlanabilme.
34. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılabilme.
35. Serbest zamanını müzikle geçirebilme.
36. Yaşamında müzikten yararlanabilme.
37. Kendisini müzik yoluyla ifade edebilme.
38. Müzik yoluyla, sevgi, paylaşma, ve sorumluluk duygusunu geliştirebilme.
39. Sağlıklı müziksel çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olabilme.
40. Çok yönlü ve hoşgörülü bir müzik anlayışı kazanabilme.
41. Kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirebilme.
42. Bilinçli bir müzik dinleyicisi olabilme.
43. Müzik kültürünün genel kültürün ayrılmaz bir ögesi olduğunu görebilme.
44. Ulusal birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran bir şarkı dağarcığına sahip olabilme.

Programda 1, 2 ve 3. sınıflar, birinci devre; 4 ve 5. sınıflar ikinci devre; 6, 7 ve 8. sınıflar ise üçüncü devre olarak adlandırılmaktadır. Her devre için ayrı ayrı tespit edilen amaçlar ise şunlardır:

4.1.2. Birinci Devre Amaçları (1. ,2. ve 3. Sınıflar)

1. Çevresindeki başlıca varlık ve kişileri ses özellikleriyle tanıyabilme.
2. Doğadaki sesleri tanıyabilme.
3. Kullandığı araçları, çıkardıkları seslerle tanıyabilme.
4. Çevresinde kullanılan çalgıları seslerle tanıyabilme.
5. Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla ayırt edebilme.
6. Çevresindeki varlıkların seslerini gürülükleriyle ayırt edebilme.
7. Çevresindeki varlıkların hareket ve seslerindeki düzeni-ritmi fark edebilme.
8. Düzeyine uygun ezgilerin temel-biçimsel özelliklerini sezebilme.
9. Bildiği tekerleme-sayışma, ninni, şarkı, türkü ve marşların ezgi kümeleri arasındaki temel ilişkileri fark edebilme.

10. Dağarcığındaki müzikleri türüne göre tanıyabilme.
11. Müzik yapma ve dinlemeyle ilgili temel kuralları fark edebilme.
12. Atatürk' ün müziğe olan sevgi ve ilgisini farkında olabilme.
13. Çevresindekilerle müzik yoluyla iletişim kurabilme.
14. Çevresindeki başlıca varlıkları ve doğa olaylarını hareket ve sesleriyle taklit edebilme.
15. Dağarcığındaki başlıca sayışma-tekerleme, ninni, şarkı, türkü ve marşları doğru ve düzenli söyleyebilme.
16. Yaptığı, dinlediği müziklere uygun hareket edebilme.
17. Uygun müziksel araç ve gereçlerle müzik yapabilme.
18. Konuşurken, şiir okurken ve şarkı söylerken sesini yormadan kullanabilme.
19. Müzik yapma ve dinleme araçlarını dikkatlice kullanabilme.
20. Bildiği müzikli oyunları özelliklerine uygun hızda kullanabilme.
21. Çevresindeki varlıkların hareket ve seslerini hız ve gürlükleriyle taklit edebilme.
22. Sözlerin anlam ve bütünlüğüne uygun hız ve gürükte konuşabilme.
23. Dağarcığındaki şiirleri, anlam ve bütünlüğüne uygun hız ve gürükte okuyabilme.
24. Dağarcığındaki şarkıları, anlam ve bütünlüğüne uygun hız ve gürükte söyleyebilme.
25. Dinlediği konuşmanın, şiirin ritmini ve ölçüsünü vurabilme.
26. Yaptığı, dinlediği müziğin ritmini ve ölçüsünü vurabilme.
27. Düzeyine uygun müzikleri biçim ve türlerine uygun söyleyebilme.
28. Duygu, düşünce, izlenim ve tasarımlarını devinim, ses ve müziksel denemelerle ifade edebilme.
29. Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkıları söyleyebilme.
30. Müzik yapmaya istekli olabilme.
31. Müzik yapmaktan hoşlanabilme.
32. Müzik dinlemekten hoşlanabilme.
33. Müzik yoluyla arkadaşlık ilişkilerini geliştirebilme.
34. Uygun hızda konuşmanın, şiir ve müziği güzelleştirdiğinin farkında olabilme.

35. Uygun grlğn konuşma, şiir ve müziği gzelleştirdiğinin farkında olabilmek.
36. Konuşma, şiir ve şarkının ritmine dikkat edebilmek.
37. Ezgiyi bir bütün olarak söylemekten hoşlanabilmek.
38. Çeşitli müzik türlerinin farkında olabilmek.
39. Dağarcığındaki şarkı, sayışma ve tekerlemeleri özelliklerine uygun söylemekten zevk alabilmek.
40. Evde ve okulda belli bir müzik ortamı içinde yaşadığıının farkında olabilmek.
41. Okulda müzik yapma ve dinleme kurallarına uyabilmek.
42. Sınıf içi müzik etkinliklerine katılabilmek.
43. Sınıf dışı müzik etkinliklerine katılmaya istekli olabilmek.
44. Müzik yoluyla Atatürk sevgisini geliştirebilmek.

4.1.3. İkinci Devre Amaçları (4 ve 5. Sınıflar)

1. İlinde ve bölgesinde özel gün ve haftalardaki müzik etkinliklerini fark edebilmek.
2. Mziğın hayatındaki yerini ve önemini kavrayabilmek.
3. Çevresindeki müzik kurum ve kuruluşları ile başlıca müzikçilerin etkinliklerini fark edebilmek.
4. Mziğın çevre sağılığındaki önemini kavrayabilmek.
5. Sesin oluşumunu ve temel özelliklerini anlayabilmek.
6. İnsan, algı ve ses topluluklarını tanıyabilmek.
7. Ritm kalıplarındaki çeşitli dzenimleri ses sürelerine göre ayırt edebilmek.
8. Müzik yazısını temel işaret ve yazılışlarını anlayabilmek.
9. Bildiğ i şarkılardaki ölçü türlerini tanıyabilmek.
10. şarkılarında ve oyun mziklerindeki hız basamaklarını ve çeşitlerini ayırt edebilmek.
11. şarkılarında ve oyun mziklerindeki gürlük basamaklarını ve çeşitlerini ayırt edebilmek.
12. şarkı ve oyun müziklerinin biçimsel yapısını tanıyabilmek.
13. Yurdumuzdaki başlıca müzik türlerini ayırt edebilmek.
14. Çeşitli müziklerin insan hayatındaki yeri ve önemini kavrayabilmek.

15. Atatürk' ün sanata bakışını ve Türk müziğine ilişkin görüşlerini anlayabilme.
16. Atatürk' ün sanata, müzik sanatçılara ve müzik kurumlarına verdiği önemi anlayabilme.
17. Ülkemiz müziği ile diğer Türk devlet, toplum ve topluluklarının müzikleri arasındaki ilişkileri anlayabilme.
18. Çeşitli ülke müziklerinden uygun örnekleri tanıyabilme.
19. Bildiği, öğrendiği müzik hayatında yer alan, şarkı, türkü, marş vb. uygun örnekleri doğru söyleyebilme çalabilme.
20. Müzik hayatında yer alan şarkı, türkü, marş vb. çeşitli müziklerden uygun olanları uygun ortamlarda dinleyebilme.
21. İstiklâl Marşı ve toplumsal hayatımızda yer alan düzeyine uygun başlıca millî marşlarımızı doğru söyleyebilme.
22. Müzik yaparken ve dinlerken müziksel çevre sağlığına ilişkin kurallara uyabilme.
23. Çevresindeki düzeyine uygun müzik etkinliklerine katılabilme.
24. Öğrendiği müziksel sesleri, sesiyle, çalgısıyla doğru verebilme.
25. Müzik seslerini (nota) dizekteki yerlerine doğru yazabilme.
26. Sesiyle, çalgısıyla düzeyine uygun ses düzenlemeleri yapabilme.
27. Düzeyine uygun ses ve söz kümelerindeki ritmik düzenlemeleri doğru okuyabilme, söyleyebilme ve çalabilme.
28. Düzeyine uygun ezgi kalıplarını doğru yazabilme, okuyabilme ve çalabilme.
29. Öğrendiği şarkılardaki birim vuruşları doğru, düzenli vurabilme.
30. Şarkı, marş ve oyun müziklerini hız ve gürlük terimlerine uygun söyleyebilme ve çalabilme.
31. Şarkıları, müzik cümlelerine dikkat ederek söyleyebilme, çalabilme ve dinleyebilme.
32. Dağarcığındaki müzikleri tür özelliklerine göre söyleyebilme, çalabilme ve dinleyebilme.
33. Atatürk' ü anlatan şarkı ve marşları anlamlarına uygun söyleyebilme, çalabilme ve dinleyebilme.
34. Diğer Türk devlet, toplum ve topluluklarının müziklerinden uygun örnekleri söyleyebilme ve çalabilme.

35. Çeşitli ülke müziklerinden uygun örnekleri söyleyebilme ve çalabilme.
36. Hayatında müziğin önemli bir yeri olduğunu farkında olabilme.
37. Müzik yaparken ve dinlerken müziksel çevre sağlığına ilişkin kurallara uymaya özen gösterebilme.
38. Düzeyine uygun şarkıları notalarıyla okuyup çalmaktan zevk alabilme.
39. Müzik seslerinin temel özelliklerine duyarlı olabilme.
40. Sesini konuşurken ve şarkı söylerken doğru kullanmayı alışkanlık haline getirebilme.
41. Ritm ve ezgi kalıplarıyla ezgi oluşturmaktan hoşlanabilme.
42. Bildiği şarkı ve oyun müziklerinin ölçü özelliklerine dikkat edebilme.
43. Düzeyine uygun ritm düzenlemeleri yapmaya istekli olabilme.
44. Düzeyine uygun ezgi düzenlemeleri yapmaya istekli olabilme.
45. Dağarcığındaki müziklerin hız özelliklerine duyarlı olabilme.
46. Dağarcığındaki müziklerin gürlük özelliklerine duyarlı olabilme.
47. Dağarcığındaki müziklerin biçimsel yapısına dikkat edebilme.
48. Yurdumuzdaki ana müzik türlerinden uygun örnekleri söylemeye, çalmaya ve dinlemeye istekli olabilme.
49. Dağarcığındaki farklı tür müziklere yer vermekten hoşlanabilme.
50. Çeşitli müzikler dinlemekten hoşlanabilme.
51. Atatürk' ün müzik sanatına katkılarını anlamaya duyarlı olabilme.
52. Çeşitli ülke müziklerinden uygun örnekleri söylemeye, çalmaya ve dinlemeye istekli olabilme.
53. Diğer Türk devlet, toplum ve topluluklarının müziklerinden uygun örnekleri söylemeye, çalmaya ve dinlemeye istekli olabilme.

4.1.4. Üçüncü Devre Amaçları (6. 7. 8. Sınıflar)

1. Kültür, sanat ve müziğin insan ve toplum hayatındaki önemini kavrayabilme.
2. Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilme.
3. İnsan sesleriyle ve çalgılarla yapılan müzikleri ve müzik topluluklarını tanıyabilme.
4. Çeşitli müziklerin hız ve gürlük özelliklerini ayırt edebilme.

5. Düzeyine uygun müziklerin biçimsel yapısını çözümleyebilme.
6. Düzeyine uygun müzikleri tonal veya makamsal yapılarıyla çözümleyebilme.
7. Müzik eserlerini örgü-doku ve üslûp özellikleriyle ayırt edebilme.
8. Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlayabilme.
9. Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden belli başlı örnekleri tanıyabilme.
10. Avrupa ve dünya müziklerinden belli başlı örnekleri tanıyabilme.
11. Belli başlı müzik kurumları ve müzik mesleklerini tanıyabilme.
12. Atatürk' ün sanat ve müzik hakkındaki görüşlerini anlayabilme.
13. Müzik ile teknoloji arasındaki temel ilişkiyi kavrayabilme.
14. Ses değişim ve gelişim döneminde sesini bilinçli ve sağlıklı kullanabilme.
15. Müzik yaparken sesini doğru, temiz ve etkili kullanabilme.
16. Düzeyine uygun şarkıları doğru, temiz ve anlamlı söyleyebilme.
17. Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla doğru, temiz ve anlamlı çalabilme.
18. Sesiyle ve çalgısıyla uygun müzik topluluklarına katılabilmek.
19. Çeşitli müzikleri hız ve gürlük özelliklerine göre söyleyebilme veya çalabilme.
20. Müzik eserlerini biçimsel yapısına uygun söyleyebilme veya çalabilme.
21. Düzeyine uygun müzikleri tonal ve makamsal özelliklerine dikkat ederek söyleyebilme veya çalabilme.
22. Müzik eserini müziksel örgü, doku ve üslûp farklarını gözeterek dinleyebilme.
23. Çeşitli müzik yapma araçlarını doğru kullanabilme.
24. Çevresindeki uygun müzik etkinliklerine katılabilmek.
25. Sesiyle, çalgısıyla çeşitli yaratıcı çalışmalar yapabilmek.
26. Çeşitli müzikleri başka anlatım biçimleriyle ifade edebilmek.
27. Geleneksel ve çağdaş müziklerimizle, uluslararası ve evrensel müziklerden oluşan uygun bir şarkı dağarcığına sahip olabilmek.
28. İnsan ve toplum hayatında kültür, sanat ve müziği önemseyebilme.
29. Müzik yaparken ve dinlerken müziği oluşturan temel öğelere özen gösterebilme.
30. İnsan sesleri ve çalgı topluluklarıyla yapılan müziklerden hoşlanabilmek.
31. Birlikte müzik yapmaya istekli olabilmek.

32. Sesiyle ve çalgısıyla çeşitli yaratıcı çalışmalar yapmaya istekli olabilme.
 33. Düzeyine uygun müziklerin tonal ve makamsal yapılarını çözümlemekten hoşlanabilme.
 34. Hayatında çeşitli müzikleri dinlemeye istekli olabilme.
 35. Türk müziğinin temel yapısını ve tarihsel gelişimini anlamaya istekli olabilme.
 36. Belli başlı müzik kurumları ve müzik mesleklerini tanımaya ihtiyaç duyabilme.
 37. Türk devlet ve toplulukları ile çeşitli ülke müziklerinden belli başlı örnekleri öğrenmeye istekli olabilme.
 38. Atatürk' ün sanat ve müzik hakkındaki görüşlerini benimseyebilme.
 39. Müzik teknolojisinin günümüzdeki uygulamalarına ilgi duyabilme.
 40. Müziği yaşamın ayrılmaz bir parçası haline getirebilme.
- amaçlanmaktadır.

4.2. Anketin Uygulanması

Anket formu oluşturulduktan sonra okullara gitmek suretiyle müzik öğretmenleriyle tanışılmış; müsait oldukları zamanlar beklenmiş; öğlen tatili,teneffüs gibi aralarda anketi doldurmaları sağlanmıştır.

Anket İstanbul'daki devlet okulları ile özel okullara bizzat gidilip, o okullarda aktif olarak "müzik dersine giren öğretmenlerle" (müzik öğretmeni denmemesinin sebebi iki okulda edebiyat ve tarih öğretmenlerinin müzik dersine girmesiydi) yapılmıştır. Bir anketin cevaplanma süresi on dakika ile yarım saat arasında değişmekle birlikte öğretmenler genel olarak ortalama on beş dakika da cevaplamışlardır. Anket sonrasında yapılan müzik eğitiminin bu günkü durumu ile geleceği konulu sohbetlerle beraber okul içinde harcanan süre okul başına bir saat civarındadır. Anket İstanbul'da 33 devlet okuluna ve 17 özel okula uygulanmıştır. İnternet'ten gönderilen elektronik postalar sayesinde de Sivas'tan ve Burdur'dan birer öğretmen anket sorularını cevaplamıştır.

Okullara gidip müzik öğretmenleriyle bire bir yapılan bu çalışma sadece anket ve tez çalışmasının hedeflerini öğretmenlere anlatma açısından değil aynı zamanda öğretmenlerimizin çalışma şartlarını, öğrencilere verdiklerini ve karşılığında neler aldıklarını görmek açısından da faydalı olmuştur. Aynı zamanda bire bir konuşma fırsatı sayesinde müzik eğitiminin nasıl olması gerektiği hakkında da oldukça verimli fikir alışverişleri gerçekleştirilmiştir.

4.3. Anket Soruları, Cevaplar ve Değerlendirme

Okullarda uygulanan anket Ek-A 'da verilmiştir. Aşağıda her soruyu, soruya verilen cevapların yüzdesel oranları ve bu cevaplara göre yapılan değerlendirme yer almaktadır.

4.3.1. 1. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme

4.3.1.1. 1. Soru

Müzik eğitiminde kaçınıcı seneniz ?

- a) 0-2 sene
- b) 2-5 sene
- c) 5-10 sene
- d) 10-15 sene
- e) 15 seneden fazla

4.3.1.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
10	8	14	7	13	
19,23%	15,38%	26,92%	13,46%	25,00%	52 Genel Toplam Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
4	5	11	6	9	
11,43%	14,29%	31,43%	17,14%	25,71%	35 Toplam Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
6	3	3	1	4	
35,29%	17,65%	17,65%	5,88%	23,53%	Şıkların Dağılımı 17 Toplam Yüzdesel Dağılım

4.3.1.3. Değerlendirme

Birinci soruda müzik öğretmenlerinin eğitimlik tecrübelerini öğrenme amacıyla sorulmuştur. Devlet okullarındaki öğretmenlerin % 74'ü 5-10 sene veya 10 seneden fazla eğitimlik deneyimine sahiptir. Özel okullarda ise öğretmenlerin % 72'si 5-10 sene veya 5 seneden az yeni mezun sayılabilecek öğretmenlerden oluşmuştur. Amatör ruha sahip genç öğretmenler özel okullarda çalışmaktadır.

4.3.2. 2. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.2.1. 2. Soru

Ders işlerken uygulama esnasında öğretim araçlarında (CD-kaset çalar, CD, kaset, nota, repertuar, ansiklopedik müzik bilgisi gibi) eksikliklerle karşılaşılıyor musunuz ? (birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)

- a) Herhangi Bir Müzik Enstrümanı Yok
 - b) Kaset-Cd Çalar,Bilgisayar Vb. Gibi Müzik Dinletecek Bir Cihaz Yok
 - c) Yeterli Kaset, Cd, Video Arşivi Yok
 - d) Yeterli Yazılı Kaynak (Nota, Müzikal Bilgi) Yok
 - e) Başka Eksiklikler Varsa Lütfen Ekleyiniz :
-
-

4.3.2.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
12	12	38	17	0

52 Genel Toplam

23,08%	23,08%	73,08%	32,69%	0,00%
--------	--------	--------	--------	-------

Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
12	12	25	13	0

35 Toplam

34,29%	34,29%	71,43%	37,14%	0,00%
--------	--------	--------	--------	-------

Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
0	0	13	4	0

0,00%	0,00%	76,47%	23,53%	0,00%	17 Toplam
					Yüzdesel Dağılım

4.3.2.3. Değerlendirme

Bu soruyu cevaplan öğretmenlerin %70'inden fazlası özel okullarda da, devlet okullarında da yeterli kaset, CD, video arşivi yok seçeneğini işaretlemiştir. Aynı zamanda öğretmenlerin % 32,69'u nota, müzikal bilgi açısından yeterli yazılı kaynak olmadığını belirtmiştir. Dikkat çeken bir noktada da devlet okullarındaki öğretmenlerin % 34,29'u okullarında herhangi bir müzik enstrümanının, kaset-CD çalar, bilgisayar gibi müzik dinletecek bir cihazın olmadığını belirtmiştir. Buna karşılık özel okulların hepsinde müzik enstrümanları ve müzik dinletecek cihazlar mevcuttur. Devlet okullarındaki imkansızlıklar bu soruyla belirgin halde görülmektedir.

4.3.3. 3. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.3.1. 3. Soru

Müzik dersi işlenişinde öğrenciler istekliler mi ?

- a) Hiç İstekli Değiller
- b) Bir Kısmı İstekli
- c) Sınıfın Yarısı İstekli
- d) Sınıfın Çoğunluğu İstekli
- e) Sınıfın Hepsİ İstekli

4.3.3.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
1	21	2	24	4	
52					Genel Toplam
					Yüzdesel
1,92%	40,38%	3,85%	46,15%	7,69%	Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
1	14	2	15	3	
					35 Toplam
2,86%	40,00%	5,71%	42,86%	8,57%	Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
0	7	0	9	1	
0,00%	41,18%	0,00%	52,94%	5,88%	17 Toplam
					Yüzdesel Dağılım

4.3.3.3. Değerlendirme

Müzik dersi işlenişinde ağırlıklı olarak bir kısmı istekli veya sınıfın çoğunluğu istekli seçenekleri işaretlenmiştir. Özel okullarda istek oranı devlet okullarına nazaran biraz daha fazla olup aradaki fark büyük değildir.

4.3.4. 4. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.4.1. 4. Soru

Öğrencilerin yüzde kaçında müziğin oluşumu, gelişimi, insan yaşamındaki yeri ve önemi hakkında yeterli bilgi oluşuyor ?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

4.3.4.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
6	17	20	8	1	
11,54%	32,69%	38,46%	15,38%	1,92%	52 Genel Toplam
					Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
4	13	11	7	0	
11,43%	37,14%	31,43%	20,00%	0,00%	35 Toplam
					Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
2	4	9	1	1	
					17 Toplam
11,76%	23,53%	52,94%	5,88%	5,88%	Yüzdesel Dağılım

4.3.4.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin Genel Amaçlarında yer alan birinci ve dokuzuncu amaca ulaşip ulaşmadığı incelenmiştir. Genel olarak A+B+C şıkkını işaretleyenlerin öğretmenlerin %80'i öğrencilerin en fazla % 60'ında müziğin oluşumu, gelişimi, insan yaşamındaki yeri ve önemi hakkında yeterli bilgi oluştuğunu belirtmiştir. Yalnız özel okullardaki durum devlet okullarından daha iyidir.

4.3.5. 5. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.5.1. 5. Soru

Seslerin temel özelliklerini, sesler arasındaki ilişkiyi, temel müzik bilgilerini öğrencilerin yüzde kaç öğreniyor ?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

4.3.5.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
2	17	17	12	4	
					52 Genel Toplam
3,85%	32,69%	32,69%	23,08%	7,69%	Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
2	14	12	6	1	
					35 Toplam
5,71%	40,00%	34,29%	17,14%	2,86%	Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
0	3	5	6	3	
					17 Toplam
0,00%	17,65%	29,41%	35,29%	17,65%	Yüzdesel Dağılım

4.3.5.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin Genel Amaçlarında yer alan ikinci, üçüncü ve dördüncü amaca ulaşım ulaşılmadığına bakılmıştır. Devlet okullarındaki a+b+c şıkkının toplamı %80'i bulmuştur. Bu da devlet okullarında seslerin temel özelliklerini, sesler arasındaki ilişkiyi, temel müzik bilgilerini öğrencilerin en fazla % 60'ının öğrendiğini öğretmenlerin % 80'i belirlemiştir. Özel okullardaysa durum tersinedir. Özel okullardaki c+d+e şıklarının toplamı % 80'i geçmiştir. Bu da özel okullardaki seslerin temel özelliklerini, sesler arasındaki ilişkiyi, temel müzik bilgilerini öğrencilerin en az %40'ı ve daha fazlasını öğrendiğini öğretmenlerin % 80 belirtmiştir. Özel okullardaki hiçbir öğretmen a şıkkını işaretlememiştir.

4.3.6. 6. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.6.1. 6. Soru

Bir önceki soruya konu olan öğrencilerin yüzde kaçına bir sonraki sene tekrar aynı bilgilerin verilmesi ihtiyacı doğuyor ?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

4.3.6.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
13	10	16	6	4	
					49 Genel Toplam
26,53%	20,41%	32,65%	12,24%	8,16%	Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
6	9	11	5	3	Şıkların Dağılımı
					34 Toplam
17,65%	26,47%	32,35%	14,71%	8,82%	Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
7	1	5	1	1	Şıkların Dağılımı
					15 Toplam
46,67%	6,67%	33,33%	6,67%	6,67%	Yüzdesel Dağılım

4.3.6.3. Değerlendirme

Bu soruda aynı konuların tekrar işlenme ihtiyacının ne kadar olduğunu ortaya çıkartma amaçlıdır. C+D+E şıklarının toplamı devlet okullarında %57'yi bulurken özel okullarda %46'dır. Toplamda okulların % 52'sinde bir sonraki sene aynı bilgileri verme ihtiyacının % 60 veya daha fazla olduğu sonucu çıkmıştır. Bu da bilgilerin çabuk unutulduğunu göstermektedir. Zaten kısıtlı olan ders saatinde birde daha evvelki yıllardaki konuları hatırlatmak için zaman harcanmaktadır. Örneğin her sene notaların üstünden geçmek gibi. Bu eğitimde devamlılığın önünü tıkamaktadır. Verilen bilgiler tekrar gözden geçirilmeli gereksiz bilgiler verilmemeli; öğretilecek konularda bir daha üstünden geçilmeyecek şekilde iyice öğretilmelidir.

4.3.7. 7. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.7.1. 7. Soru

Öğrencilerin yüzde kaçını müzik yaparken sesini doğru temiz ve etkili kullanıp düzeyine uygun şarkıları doğru, temiz ve anlamlı söyleyebiliyor ?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

4.3.7.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
12	10	15	12	2	
23,53%	19,61%	29,41%	23,53%	3,92%	51 Genel Toplam Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
10	9	8	7	0	
29,41%	26,47%	23,53%	20,59%	0,00%	Şıkların Dağılımı 34 Toplam Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
2	1	7	5	2	
11,76%	5,88%	41,18%	29,41%	11,76%	Şıkların Dağılımı 17 Toplam Yüzdesel Dağılım

4.3.7.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin Genel Amaçlarında yer alan on beş ve yirmi no'lu amaçlarla, üçüncü devre amaçlarından on beşinci ve on altıncı amaçlara ulaşıp ulaşmadığına bakılmıştır. Hiçbir devlet okulunda bu amaçlara ulaşma oranı %80 -%100 seçeneği işaretlenmemesi vahimdir. C+D+E şıkkının toplamı devlet okullarında %44 iken özel okullarda %82'yi bulmuştur; yani müzik yaparken sesini doğru temiz ve etkili kullanıp düzeyine uygun şarkıları doğru, temiz ve anlamlı söyleyebilme oranının % 40 ve daha fazla olması durumu özel okullardaki başarının devlet okullarının iki katı olduğunu söyler. Genel dağılıma baktığımızda ilk dört şık birbirine yakın değerler almaktadır ancak ortalamayı özel okullar yükseltmektedir.

4.3.8. 8. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.8.1. 8. Soru

Öğrencilerinizin yüzde kaçında çalgı çalmak, şarkı söylemek, beste yapmak gibi yaratıcı çalışmalara karşı bir istek oluşuyor ?

- a) %0-%5
- b) %5-%10
- c) %10-%20
- d) %20-%30
- e) %30'dan Fazla

4.3.8.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı		
5	12	7	9	19		
					52	Genel Toplam
9,62%	23,08%	13,46%	17,31%	36,54%		Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı		
4	10	5	6	10		
					35	Toplam
11,43%	28,57%	14,29%	17,14%	28,57%		Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı		
1	2	2	3	9		
					17	Toplam
5,88%	11,76%	11,76%	17,65%	52,94%		Yüzdesel Dağılım

4.3.8.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin Genel Amaçlarında yer alan yirmi, yirmi bir ve otuz numaralı amaçlarla, üçüncü devre amaçlarındaki yirmi beşinci amaca ulaşıp ulaşmadığı irdelenmiştir. Bu soruya % 30 veya daha az diyenlerin oranı yani ilk dört şıkkın toplamı; devlet okullarında % 73; özel okullarda % 47'dir. Müzik dersinin en önemli amaçlarından biri olan çalgı çalmak, şarkı söylemek, beste yapmak gibi yaratıcı çalışmalara karşı bir istek uyandırma oranının bu kadar düşük olması son derece düşündürücüdür.

4.3.9. 9. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.9.1. 9. Soru

Öğrencilerin yüzde kaç ı sesiyle veya çalgısıyla uygun müzik topluluklarına katılıyor ?

- a) %0-%5
- b) %5-%10
- c) %10-%20
- d) %20-%30
- e) %30'dan Fazla

4.3.9.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
8	16	9	10	9	52 Genel Toplam
15,38%	30,77%	17,31%	19,23%	17,31%	Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
5	12	6	9	3	Şıkların Dağılımı
14,29%	34,29%	17,14%	25,71%	8,57%	35 Toplam
					Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
3	4	3	1	6	Şıkların Dağılımı
17,65%	23,53%	17,65%	5,88%	35,29%	17 Toplam
					Yüzdesel Dağılım

4.3.9.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin Genel Amaçlarında yer alan yirmi ikinci amaç ile üçüncü devre amaçlarındaki on yedi ve on sekizinci amaçlara ulaşıp ulaşmadığına bakılmıştır. Bu soruya % 30 veya daha az diyenlerin oranı yani İlk dört şıkkın toplamı; devlet okullarında % 93, özel okullarda % 65'tir. Devlet okullarında ekonomik nedenlerden ötürü koro faaliyetleri özel okullardaysa hem koro hem de orkestra faaliyetleri gözlemlenmiştir. Ancak her öğrencinin müzik dersi aldığı bir

sistemde genel toplamın % 82'sinin katılım oranının % 30 dan az olması amaçlara ulaşma açısından sıkıntı yaşandığını göstermektedir.

4.3.10. 10. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.10.1. 10. Soru

Öğrencilerin yüzde kaç ı çeşitli müzikleri dinlemeye istekli ?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

4.3.10.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
6	9	15	13	8	51 Genel Toplam
11,76%	17,65%	29,41%	25,49%	15,69%	Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
4	6	11	9	4	Şıkların Dağılımı
					34 Toplam
11,76%	17,65%	32,35%	26,47%	11,76%	Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
2	3	4	4	4	Şıkların Dağılımı
					17 Toplam
11,76%	17,65%	23,53%	23,53%	23,53%	Yüzdesel Dağılım

4.3.10.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin Genel Amaçlarında yer alan otuz üçüncü amaç ile üçüncü devre amaçlarındaki otuz dördüncü amaca ulaşım ulaşmadığına irdelenmiştir. Özel okullarda da devlet okullarında da öğrenciler müzik

dersinde işlenen müzik türlerinin dışındaki türlere belirli oranlarda ilgilenmektedirler. Ancak yapılan gözlemler neticesinde bu ilgi ağırlıklı olarak Türkçe pop, Türkçe rock, arabesk, fantezi diye tabir edilen müzik türleri eksenindedir.

4.3.11. 11. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.11.1. 11. Soru

6. Sınıfta kaç ders saatini müziklerin tonal ve makamsal yapısını çözümüleme ile müzik eserlerini örgü, doku ve üslup özellikleriyle ayırt etme konularına ayırıyorsunuz ?

- a) 0-3 Ders Saati
- b) 3-6 Ders Saati
- c) 6-9 Ders Saati
- d) 9-12 Ders Saati
- e) 12-15 Ders Saati

4.3.11.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
22	16	8	2	2	
44,00%	32,00%	16,00%	4,00%	4,00%	50 Genel Toplam Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
12	12	6	2	2	Şıkların Dağılımı
35,29%	35,29%	17,65%	5,88%	5,88%	34 Toplam Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
10	4	2	0	0	Şıkların Dağılımı
62,50%	25,00%	12,50%	0,00%	0,00%	16 Toplam Yüzdesel Dağılım

4.3.11.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin üçüncü devre amaçlarındaki yirmi bir, yirmi iki ve otuz üçüncü amaca ulaşip ulaşmadığına bakılmıştır. Bu soruya verilen cevaplar özel okullarda da, devlet okullarında da ağırlıklı olarak ilk iki şıkta toplanmış olup 6 saatten az vakit ayıran öğretmenlerin oranı toplamda % 76'dır.

6. sınıftaki öğrencilerin genel anlamda % 44'ü senede sadece 3 ders saati veya daha az zamanda müzikteki tonal ve makamsal özellikleri tanımaya, müzik eserindeki örgü, doku, üslup farklılıklarını çözebilme konusuna odaklanıyor. Bu tür farklılıkları çok yüzeysel anlamda dahi ayırt edebilmek için dahi seneler süren müzik eğitimi almak, müzik çeşitleri hakkında yeterli bilgi sahibi olmak gerekmektedir. Her ne kadar öğrenciler görünürde seneler boyunca müzik eğitimi alıyorsa da, anketten çıkan cevaplar ve incelenen programlarda bu konulara pratikte o kadar fazla zaman ayrılmadığı görülmektedir. Dolayısıyla programda belirtilen amaçlara ulaşmak zordur.

4.3.12. 12. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.12.1. 12. Soru

7. Sınıfta kaç ders saatini müziklerin tonal ve makamsal yapısını çözümleme ile müzik eserlerini örgü, doku ve üslup özellikleriyle ayırt etme konularına ayırıyorsunuz ?

- a) 0-3 Ders Saati
- b) 3-6 Ders Saati
- c) 6-9 Ders Saati
- d) 9-12 Ders Saati
- e) 12-15 Ders Saati

4.3.12.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
19	15	11	4	1

50 Genel Toplam

38,00%	30,00%	22,00%	8,00%	2,00%	Yüzdesel Dağılımları
--------	--------	--------	-------	-------	----------------------

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
11	10	8	4	1	Şıkların Dağılımı
					34 Toplam
32,35%	29,41%	23,53%	11,76%	2,94%	Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
8	5	3	0	0	Şıkların Dağılımı
					16 Toplam
50,00%	31,25%	18,75%	0,00%	0,00%	Yüzdesel Dağılım

4.3.12.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin üçüncü devre amaçlarındaki yirmi bir, yirmi iki ve otuz üçüncü amaca ulaşmış ve ulaşmadığına bakılmıştır. Soruya verilen cevaplar özel okullarda da, devlet okullarında da ağırlıklı olarak ilk iki şıkta toplanmış olup 6 saatten az vakit ayıran öğretmenlerin oranı toplamda % 68'dir. 7. sınıftaki öğrencilerin genel anlamda % 38'i senede sadece 3 ders saati veya daha az zamanda müzikteki tonal ve makamsal özellikleri tanımaya, müzik eserindeki örgü, doku, üslup farklılıklarını çözebilme konusuna odaklanıyor. Bu sorudaki değerlendirmemiz 11. sorudaki değerlendirmemizle aynı doğrultudadır. (bkz: 4.3.11.3 değerlendirme)

4.3.13. 13. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.13.1. 13. Soru

8. Sınıfta kaç ders saatini müziklerin tonal ve makamsal yapısını çözümleme ile müzik eserlerini örgü, doku ve üslup özellikleriyle ayırt etme konularına ayırıyorsunuz?

- a) 0-3 Ders Saati
- b) 3-6 Ders Saati
- c) 6-9 Ders Saati
- d) 9-12 Ders Saati
- e) 12-15 Ders Saati

4.3.13.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
23	14	7	5	1	
46,00%	28,00%	14,00%	10,00%	2,00%	50 Genel Toplam Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
12	11	6	4	1	Şıkların Dağılımı
35,29%	32,35%	17,65%	11,76%	2,94%	34 Toplam Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
11	3	1	1	0	Şıkların Dağılımı
68,75%	18,75%	6,25%	6,25%	0,00%	16 Toplam Yüzdesel Dağılım

4.3.13.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin üçüncü devre amaçlarındaki yirmi bir, yirmi iki ve otuz üçüncü amaca ulaşmış olup 6 saatten az vakit ayıran öğretmenlerin oranı toplamda % 74'tür.

8. sınıftaki öğrencilerin genel anlamda % 46'sı senede sadece 3 ders saati veya daha az zamanda müzikteki tonal ve makamsal özellikleri tanımaya, müzik eserindeki örgü, doku, üslup farklılıklarını çözebilme konusuna odaklanıyor. Bu sorudaki değerlendirmemiz 11. sorudaki değerlendirmemizle aynı doğrultudadır. (bkz: 4.3.11.3 değerlendirme)

4.3.14. 14. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.14.1. 14. Soru

Öğrencilerin yüzde kaç 8. Sınıfı bitirirken dinledikleri müziklerin tonal ve makamsal yapısını çözümleyip; örgü, doku ve üslup özelliklerini ayırt edebiliyor ?

a) %0-%10

- b) %10-%20
- c) %20-%30
- d) %30-%50
- e) %50'den Fazlası

4.3.14.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
22	10	9	8	1	
					50 Genel Toplam
44,00%	20,00%	18,00%	16,00%	2,00%	Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

15	5	7	5	1	
					Şıkların Dağılımı
					33 Toplam
45,45%	15,15%	21,21%	15,15%	3,03%	Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

7	5	2	3	0	
					Şıkların Dağılımı
					17 Toplam
41,18%	29,41%	11,76%	17,65%	0,00%	Yüzdesel Dağılım

4.3.14.3. Değerlendirme

Bu soruda öğrenciler ilkokuldan mezun olurken on bir, on iki, on üçüncü sorulara konu olan ilköğretim kurumları müzik dersi üçüncü devre amaçlarının yirmi bir, yirmi iki ve otuz üçüncü amaçlarına hangi düzeyde ulaştıkları ölçülmeye çalışılmıştır. Genel olarak öğretmenlerin % 44'ü öğrencilerinin ancak % 10'unun dinledikleri müziklerin tonal ve makamsal yapısını çözümleyip; örgü, doku ve üslup özelliklerini ayırt edebildiklerini belirtmiştir. İlk iki şık toplamı yani öğrencilerin % 20 sinin veya daha azının hedefe ulaştığını belirtenlerin toplamı % 64'tür. Sadece bir okuldaki müzik öğretmeni yani ankete katılanların % 2'si öğrencilerinin % 50'den fazlasının belirlenen hedeflere ulaştığını söylemiştir. Maalesef belirlenen amaçlar havada asılı kalmıştır.

4.3.15. 15. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.15.1. 15. Soru

6. Sınıflara Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlatmaya, Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden belli başlı örnekler vermeye kaç ders saati ayırıyorsunuz ?

- a) 0-3 Ders Saati
- b) 3-6 Ders Saati
- c) 6-9 Ders Saati
- d) 9-12 Ders Saati
- e) 12-15 Ders Saati

4.3.15.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
22	23	6	1	0	
42,31%	44,23%	11,54%	1,92%	0,00%	52 Genel Toplam Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
14	15	5	1	0	
40,00%	42,86%	14,29%	2,86%	0,00%	35 Toplam Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
8	8	1	0	0	
47,06%	47,06%	5,88%	0,00%	0,00%	17 Toplam Yüzdesel Dağılım

4.3.15.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin ikinci devre amaçlarından kırk sekizinci amaç ile üçüncü devre amaçlarındaki sekiz ve dokuz numaralı amaçlara ulaşmış ve ulaşmadığı irdelenmiştir. Soruya verilen cevaplar özel okullarda da, devlet okullarında da ağırlıklı olarak ilk iki şıkta toplanmış olup 6. sınıfta okuyan öğrencilere

Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlatmaya, Türk devlet ve toplumlarının müziklerinden belli başlı örnekler vermeye 3 saatten az vakit ayıran öğretmenlerin oranı genel toplamda % 42'dir. İki şıkkın toplamı olan 6 saatten az vakit ayıran öğretmenler toplamın % 86'sını oluşturmaktadır. Özel okullarda ilk iki şıkkın toplamı % 94 olup devlet okullarında % 82'dir. Bu da özel okullardaki müzik derslerinde milli kültürle ilgili konulara devlet okullarından nispeten daha az zaman ayrıldığını göstermektedir.

Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlatmaya, Türk devlet ve toplumlarının müziklerinden belli başlı örnekler vermeye 3 saat gibi bir sürenin yetmeyeceği oldukça açıktır. Ancak kısıtlı vakitte öğrencilerin içinde bu tür konulara karşı araştırma merakı oluşturmak ve genel fikir vermek bile mümkün değildir. Yapılanlar çoğunlukla kısa zamanda unutulacak bir iki şahıs hayatı ile dikkat çekmeye yetmeyen bir iki şarkı ezberletmektir. Dolayısıyla amaçlar hedefine ulaşmamakta ve öğrencilerin çoğunluğu kendi kültürlerine karşı cahil ve araştırmaya karşı isteksiz olarak ilkokuldan mezun olmaktadır. (bkz: 4.3.18.3 değerlendirme)

4.3.16. 16. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.16.1. 16. Soru

7. Sınıflara Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlatmaya, Türk devlet ve toplumlarının müziklerinden belli başlı örnekler vermeye kaç ders saati ayırıyorsunuz ?

- a) 0-3 Ders Saati
- b) 3-6 Ders Saati
- c) 6-9 Ders Saati
- d) 9-12 Ders Saati
- e) 12-15 Ders Saati

4.3.16.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
21	22	7	1	0

51 Genel Toplam

41,18%	43,14%	13,73%	1,96%	0,00%	Yüzdesel Dağılımları
--------	--------	--------	-------	-------	----------------------

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
12	15	7	1	0	Şıkların Dağılımı
					35 Toplam
34,29%	42,86%	20,00%	2,86%	0,00%	Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
9	7	0	0	0	Şıkların Dağılımı
					16 Toplam
56,25%	43,75%	0,00%	0,00%	0,00%	Yüzdesel Dağılım

4.3.16.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin ikinci devre amaçlarından kırk sekizinci amaç ile üçüncü devre amaçlarındaki sekiz ve dokuz numaralı amaçlara ulaşıp ulaşmadığı irdelenmiştir. Soruya verilen cevaplar özel okullarda da, devlet okullarında da ağırlıklı olarak ilk iki şıkta toplanmış olup 7. sınıfta okuyan öğrencilere Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlatmaya, Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden belli başlı örnekler vermeye 3 saatten az vakit ayıran öğretmenlerin oranı genel toplamda % 41'dir. İki şıkkın toplamı olan 6 saatten az vakit ayıran öğretmenler toplamın % 84'ünü oluşturmaktadır. İlk iki şıkkın toplamı özel okullarda % 100 olup devlet okullarında % 77'dir.

Bu sorudaki değerlendirmemiz 15. sorudaki değerlendirmemizle aynı doğrultudadır. (bkz: 4.3.15.3 değerlendirme)

4.3.17. 17. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.17.1. 17. Soru

8. Sınıflara türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlatmaya, türk devlet ve topluluklarının müziklerinden belli başlı örnekler vermeye kaç ders saati ayırıyorsunuz ?

- a) 0-3 Ders Saati
- b) 3-6 Ders Saati
- c) 6-9 Ders Saati
- d) 9-12 Ders Saati
- e) 12-15 Ders Saati

4.3.17.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
22	21	4	3	0	
44,00%	42,00%	8,00%	6,00%	0,00%	50 Genel Toplam Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
13	14	4	3	0	Şıkların Dağılımı
38,24%	41,18%	11,76%	8,82%	0,00%	34 Toplam Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
9	7	0	0	0	Şıkların Dağılımı
56,25%	43,75%	0,00%	0,00%	0,00%	16 Toplam Yüzdesel Dağılım

4.3.17.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin ikinci devre amaçlarından kırk sekizinci amaç ile üçüncü devre amaçlarındaki sekiz ve dokuz numaralı amaçlara ulaşmış ve ulaşmadığı irdelenmiştir. Soruya verilen cevaplar özel okullarda da, devlet okullarında da ağırlıklı olarak ilk iki şıkta toplanmış olup 8. sınıfta okuyan öğrencilere Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlatmaya, Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden belli başlı örnekler vermeye 3 saatten az vakit ayıran öğretmenlerin oranı genel toplamda % 44'tür. İki şıkkın toplamı olan 6 saatten az vakit ayıran öğretmenler toplamının % 76'sını oluşturmaktadır. İlk iki şıkkın toplamı özel okullarda % 100 olup devlet okullarında % 79'dur.

Bu sorudaki değerlendirmemiz 15. sorudaki değerlendirmemizle aynı doğrultudadır. (bkz: 4.3.15.3 değerlendirme)

4.3.18. 18. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.18.1. 18. Soru

8. Sınıfı bitiren öğrencilerin yüzde kaçında Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini araştırmaya , Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden farklı örnekler dinlemeye karşı istek oluşuyor?

- a) %0-%10
- b) %10-%20
- c) %20-%30
- d) %30-%50
- e) %50'den Fazlası

4.3.18.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
23	11	8	7	0	
46,94%	22,45%	16,33%	14,29%	0,00%	49 Genel Toplam
					Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
14	8	6	6	0	
41,18%	23,53%	17,65%	17,65%	0,00%	34 Toplam
					Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
9	3	2	1	0	
60,00%	20,00%	13,33%	6,67%	0,00%	15 Toplam
					Yüzdesel Dağılım

4.3.18.3. Değerlendirme

Bu soruda öğrenciler ilkokuldan mezun olurken on beş, on altı, on yedinci sorulara konu olan soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin ikinci devre amaçlarından otuz dört ve kırk sekizinci amaç ile üçüncü devre amaçlarındaki sekiz, dokuz ve otuz beş numaralı amaçlara hangi düzeyde ulaştıkları irdelenmiştir. Genel olarak

öğretmenlerin % 47'si ilkokuldan mezun olan öğrencilerinin ancak % 10'unun Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini araştırmaya , Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden farklı örnekler dinlemeye karşı istek oluştuğunu belirtmiştir. İlk iki şık toplamı yani öğrencilerin % 20' sinin veya daha azının hedefe ulaştığını belirtenlerin toplamı % 64'tür. Sadece bir okuldaki müzik öğretmeni yani ankete katılanların % 2'si öğrencilerinin % 50'den fazlasının belirlenen hedeflere ulaştığını söylemiştir. Maalesef belirlenen amaçlar havada asılı kalmıştır.

4.3.19. 19. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.19.1. 19. Soru

6. Sınıflara Avrupa Ve Dünya Müziklerinden Belli Başlı Örnekleri Tanıtılabilmek İçin Kaç Ders Saati Ayırıyorsunuz?

- a) 0-3 Ders Saati
- b) 3-6 Ders Saati
- c) 6-9 Ders Saati
- d) 9-12 Ders Saati
- e) 12-15 Ders Saati

4.3.19.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
23	19	7	1	2

52 Genel Toplam

44,23%	36,54%	13,46%	1,92%	3,85%	Yüzdesel Dağılımları
--------	--------	--------	-------	-------	----------------------

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
13	16	6	0	0

Şıkların Dağılımı

35 Toplam

37,14%	45,71%	17,14%	0,00%	0,00%	Yüzdesel Dağılım
--------	--------	--------	-------	-------	------------------

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
10	3	1	1	2

Şıkların Dağılımı

17 Toplam

58,82%	17,65%	5,88%	5,88%	11,76%	Yüzdesel Dağılım
--------	--------	-------	-------	--------	------------------

4.3.19.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin genel amaçlarında yer alan yedinci amaç, ikinci devre amaçlarından on dördüncü ve on sekizinci amaç ile üçüncü devre amaçlarındaki on numaralı amaçlara ulaşip ulaşmadığı irdelenmiştir. Soruya verilen cevaplar özel okullarda da, devlet okullarında da ağırlıklı olarak ilk iki şıkta toplanmış olup 6. sınıfta okuyan öğrencilere Avrupa ve dünya müziklerinden belli başlı örnekleri tanıtabilmek için 3 saatten az vakit ayıran öğretmenlerin oranı genel toplamda % 44'tür. İki şıkkın toplamı olan 6 saatten az vakit ayıran öğretmenler toplamın % 81'ini oluşturmaktadır. Özel okullarda ağırlık birinci şıkta olup % 59'dur; devlet okullarında ise ağırlık ikinci şıkta olup %45 ile Avrupa ve dünya müziği konularına nispeten daha fazla zaman ayrıldığını göstermektedir. (bkz: 4.3.15.3)

Avrupa ve Dünya müziği kapsamında ağırlıklı olarak klasik batı müziği konuları gösterilmektedir. Ancak sadece Klasik Batı Müziğinden belli başlı örnekler vermeye bile 3-5 saat gibi bir sürenin yetmeyeceği oldukça açıktır ki öğretmenler çeşitli imkansızlıklardan derste örnek dinletmek yerine besteci hayatlarını uzun uzadıya anlatmaktadır. Öğrencilerin konuları sindirmeden dersten soğuyup uzaklaşacağı açıktır. Dolayısıyla belirlenen amaçlar hedefine ulaşamamakta ve öğrencilerin çoğunluğu çağdaş dünya müziği hakkında genel fikir sahibi olamamaktadır.

(bkz:4.3.22.3 değerlendirme)

4.3.20. 20. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.20.1. 20. Soru

7. Sınıflara Avrupa ve dünya müziklerinden belli başlı örnekleri tanıtabilmek için kaç ders saati ayırıyorsunuz?

- a) 0-3 Ders Saati
- b) 3-6 Ders Saati
- c) 6-9 Ders Saati
- d) 9-12 Ders Saati
- e) 12-15 Ders Saati

4.3.20.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
22	18	7	1	1

44,90%	36,73%	14,29%	2,04%	2,04%	49 Genel Toplam
					Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
13	13	7	0	0	Şıkların Dağılımı
					33 Toplam
39,39%	39,39%	21,21%	0,00%	0,00%	Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
9	5	0	1	1	Şıkların Dağılımı
					16 Toplam
56,25%	31,25%	0,00%	6,25%	6,25%	Yüzdesel Dağılım

4.3.20.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin genel amaçlarında yer alan yedinci amaç, ikinci devre amaçlarından on dördüncü ve on sekizinci amaç ile üçüncü devre amaçlarındaki on numaralı amaçlara ulaşp ulaşmadığı irdelenmiştir. Soruya verilen cevaplar özel okullarda da, devlet okullarında da ağırlıklı olarak ilk iki şıkta toplanmış olup 7. sınıfta okuyan öğrencilere Avrupa ve dünya müziklerinden belli başlı örnekleri tanıtabilmek için 3 saatten az vakit ayıran öğretmenlerin oranı genel toplamda % 45'tir. İki şıkkın toplamı olan 6 saatten az vakit ayıran öğretmenler toplamın % 81'ini oluşturmaktadır. Özel okullarda ağırlık birinci şıkta olup % 56'dır; devlet okullarında ise birinci şıkla ikinci şık eşit ağırlıkta olup her ikisi % 39'dur.

Bu sorudaki değerlendirmemiz 19. sorudaki değerlendirmemizle aynı doğrultudadır. (bkz: 4.3.19.3 değerlendirme)

4.3.21. 21. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.21.1. 21. Soru

8. Sınıflara Avrupa ve Dünya müziklerinden belli başlı örnekleri tanıtabilmek için kaç ders saati ayırıyorsunuz?

- a) 0-3 Ders Saati
- b) 3-6 Ders Saati
- c) 6-9 Ders Saati

- d) 9-12 Ders Saati
e) 12-15 Ders Saati

4.3.21.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
24	13	8	4	1	
48,00%	26,00%	16,00%	8,00%	2,00%	50 Genel Toplam Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

13	11	7	3	0	
38,24%	32,35%	20,59%	8,82%	0,00%	Şıkların Dağılımı 34 Toplam Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

11	2	1	1	1	
68,75%	12,50%	6,25%	6,25%	6,25%	Şıkların Dağılımı 16 Toplam Yüzdesel Dağılım

4.3.21.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin genel amaçlarında yer alan yedinci amaç, ikinci devre amaçlarından on dördüncü ve on sekizinci amaç ile üçüncü devre amaçlarındaki on numaralı amaçlara ulaşip ulaşmadığı irdelenmiştir. Soruya verilen cevaplar özel okullarda da, devlet okullarında da ağırlıklı olarak ilk iki şıkta toplanmış olup 8. sınıfta okuyan öğrencilere Avrupa ve dünya müziklerinden belli başlı örnekleri tanıtabilmek için 3 saatten az vakit ayıran öğretmenlerin oranı genel toplamda % 48'dir. İki şıkkın toplamı olan 6 saatten az vakit ayıran öğretmenler toplamın %74'ünü oluşturmaktadır. Özel okullarda ağırlık birinci şıkta olup % 69'dur; devlet okullarında ise birinci şıkla ikinci şıkkın toplamı % 70'dir.

Bundan evvelki iki soruda da görüldüğü gibi devlet okullarında müzik çeşitlerini tanıtabilmek için daha fazla zaman ayrılmaktadır ancak ayrılan zamanın ne kadar verimli geçtiği şüphelidir çünkü 22. soruda göreceğimiz gibi müzik çeşitlerini araştırma ve değişik örnek dinlemeye karşı ilgi oluşma oranı özel okuldan mezun olan ilköğretim öğrencilerinde daha fazladır. (bkz: 4.3.22.3 değerlendirme)

4.3.22. 22. Soru, Cevaplar Ve Değerlendirme

4.3.22.1. 22. Soru

8 sınıfı bitiren öğrencilerin yüzde kaçında Avrupa ve Dünya müziklerini araştırıp, çeşitli örnekler dinlemek için istek oluşuyor?

- a) %0-%10
- b) %10-%20
- c) %20-%30
- d) %30-%50
- e) %50' den Fazla

4.3.22.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
16	10	12	10	3	
31,37%	19,61%	23,53%	19,61%	5,88%	51 Genel Toplam Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
11	6	9	7	1	
32,35%	17,65%	26,47%	20,59%	2,94%	Şıkların Dağılımı 34 Toplam Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
5	4	3	3	2	
29,41%	23,53%	17,65%	17,65%	11,76%	Şıkların Dağılımı 17 Toplam Yüzdesel Dağılım

4.3.22.3. Değerlendirme

Bu soruda öğrenciler ilkokuldan mezun olurken İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin genel amaçlarında yer alan yedinci amaç, ikinci devre amaçlarından on dördüncü ve on sekizinci amaç ile üçüncü devre amaçlarındaki on numaralı amaçlara hangi düzeyde ulaştıkları irdelenmiştir.

İlk üç şık toplamı yani ilkokuldan mezun olan öğrencilerinin %30'unda veya daha azında Avrupa ve Dünya müziklerini araştırmaya, çeşitli örnekler dinlemeye karşı istek oluştuğunu belirten öğretmenlerin oranı % 74'tür. Bu oranın % 50'den fazla olduğunu belirten öğretmenler devlet okullarında % 3 iken özel okullarda % 12'yi bulmuştur. Burada belirlenen amaçlar belirli sayıda öğrenci için hedefine ulaşmıştır ancak bütünsel anlamda bir başarı söz konusu değildir.

Öğretmenlerin verdikleri cevaplardan, öğrencilerin dünya müziklerini araştırmaya karşı Türk müziği türlerine nispetle (bkz: 4.3.18.3 değerlendirme) daha fazla istek duyduğunu göstermiştir.

4.3.23. 23. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme

4.3.23.1. 23. Soru

8. Sınıfı bitiren öğrencilerin yüzde kaçını geleneksel ve çağdaş müziklerimizle, uluslararası ve evrensel müziklerden oluşan bir şarkı dağarcığına sahip oluyor?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

4.3.23.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
13	19	12	5	2

51 Genel Toplam

25,49% 37,25% 23,53% 9,80% 3,92% Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
10	13	7	3	1

Şıkların Dağılımı

34 Toplam

29,41% 38,24% 20,59% 8,82% 2,94% Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
3	6	5	2	1

Şıkların Dağılımı

					17 Toplam
17,65%	35,29%	29,41%	11,76%	5,88%	Yüzdesel Dağılım

4.3.23.3. Değerlendirme

Bu soruda öğrenciler ilkokuldan mezun olurken İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin genel amaçlarında yer alan yedi ve kırk dördüncü amaç; ikinci devre amaçlarından on sekizinci amaç; üçüncü devre amaçlarından otuzbeş ve elli numaralı amaçlara hangi düzeyde ulaştıkları irdelenmiştir.

Genelde özel okullar ile devlet okullarında birbirine yakın sonuçlar çıkmıştır. Ağırlık ilk üç şıkta olup genel toplamda öğretmenlerin %87'si öğrencilerinin ilkokuldan mezun olurken %60'dan azının geleneksel ve çağdaş müziklerimizle, uluslar arası ve evrensel müziklerden oluşan bir şarkı dağarcığına sahip olduğunu belirtmiştir.

4.3.24. 24. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme

4.3.24.1. 24. Soru

Öğrencilerin yüzde kaçı müzikle teknoloji arasındaki ilişkiyi kavrayıp, müzik teknolojisinin günümüzdeki uygulamalarına ilgi duyuyor?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

4.3.24.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
4	18	15	11	4

52 Genel Toplam

7,69%	34,62%	28,85%	21,15%	7,69%	Yüzdesel Dağılımları
-------	--------	--------	--------	-------	----------------------

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
3	13	11	7	1

Şıkların Dağılımı

35 Toplam

8,57%	37,14%	31,43%	20,00%	2,86%	Yüzdesel Dağılım
-------	--------	--------	--------	-------	------------------

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
1	5	4	4	3	Şıkların Dağılımı
					17 Toplam
5,88%	29,41%	23,53%	23,53%	17,65%	Yüzdesel Dağılım

4.3.24.3. Değerlendirme

Bu soruda öğrenciler ilkokuldan mezun olurken İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin üçüncü devre amaçlarındaki on üç ve otuz dokuz numaralı amaçlara hangi düzeyde ulaştıkları irdelenmiştir.

Burada alınan cevaplar özel okullarda devlet okullarındaki öğrencilerin devlet okullarındaki öğrencilere oranla müzikle teknoloji arasındaki ilişkiyi kavrayıp, müzik teknolojisinin günümüzdeki uygulamalarına daha fazla ilgi duyduğunu göstermektedir. Ancak ilköğretim yaşındaki çocukların teknolojiye ilgi duymasında bilgisayar, İnternet gibi oyun oynama şansı yüksek platformlarında etkisi vardır. Tabii ki bu tür bir ilgiden verimli sonuçlar alabilmek için müzik teknolojisine dair uygulamaları kitaptan okumak yerine ses kaydı, bilgisayarda kullanılan müzik programlarını ve uygulamalarını görmelerinin faydalı olacağına inanıyoruz. Bu konudaki geniş düşüncemizi sonuçlar kısmında değineceğiz.

4.3.25. 25. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme

4.3.25.1. 25. Soru

Öğrencilerin yüzde kaç ı Atatürk'ün sanat ve müzik hakkındaki görüşlerini anlayabilip benimsiyorlar?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

4.3.25.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
6	13	15	12	6

11,54%	25,00%	28,85%	23,08%	11,54%	52 Genel Toplam
					Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
5	9	7	9	5	Şıkların Dağılımı
					35 Toplam
14,29%	25,71%	20,00%	25,71%	14,29%	Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
1	4	8	3	1	Şıkların Dağılımı
					17 Toplam
5,88%	23,53%	47,06%	17,65%	5,88%	Yüzdesel Dağılım

4.3.25.3. Değerlendirme

Bu soruda öğrenciler ilkokuldan mezun olurken İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin genel amaçlarında yer alan on dördüncü amaç; birinci devre amaçlarından on ikinci amaç; ikinci devre amaçlarından on beşinci, on altıncı elli birinci amaç; üçüncü devre amaçlarından on ikinci ve otuz sekizinci amaçlara hangi düzeyde ulaştıkları irdelenmiştir.

Bu ülkemizde cevaplama zor bir sorudur çünkü öğrencilerin Atatürk'ün sanat ve müzik hakkındaki görüşlerini anlayabilip benimseme konusundaki başarısızlık sebepleri arasında öğretmenin başarısızlığı da gösterilebilir ancak buna rağmen cevaplardaki dağılım öğretmenlerin soruya cevap verirken objektif davrandıkları sonucunu çıkartmaktadır

İlk üç şık toplamı yani ilkokuldan mezun olan öğrencilerinin %60'ından azının Atatürk'ün sanat ve müzik hakkındaki görüşlerini anlayabilip benimsediğini belirten öğretmenlerin oranı % 65'tir. Öğrencilerinin % 60'ından fazlasının Atatürk'ün sanat ve müzik hakkındaki görüşlerini anlayabilip benimsediğini belirten öğretmenlerin oranı ise % 35'dir. Burada % 35'lik grubu başarılı kabul edersek öğrencilerimizin yaklaşık üçte birinin Atatürk'ün müzik hakkındaki görüşlerini anladığı sonucu çıkartılır. Bu aynı zamanda başta belirtilen amaçlara ulaşmadaki başarının ölçüsü olmaktadır.

4.3.26. 26. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme

4.3.26.1. 26. Soru

Sizce öğrencilerinizin yüzde kaçını ilkokulu bitirirken kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirme ve bilinçli bir müzik dinleyicisi olma yolunda ümit vaat ediyor ?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

4.3.26.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
16	16	15	4	1

52 Genel Toplam

30,77%	30,77%	28,85%	7,69%	1,92%	Yüzdesel Dağılımları
--------	--------	--------	-------	-------	----------------------

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
10	13	11	1	0

Şıkların Dağılımı

35 Toplam

28,57%	37,14%	31,43%	2,86%	0,00%	Yüzdesel Dağılım
--------	--------	--------	-------	-------	------------------

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
6	3	4	3	1

Şıkların Dağılımı

17 Toplam

35,29%	17,65%	23,53%	17,65%	5,88%	Yüzdesel Dağılım
--------	--------	--------	--------	-------	------------------

4.3.26.3. Değerlendirme

Bu soruda İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin Genel Amaçlarında yer alan on iki ve on üçüncü amaçlara ulaşmış ulaşmadığı irdelenmekle birlikte aslında müzik

dersinin en önemli amaçlarından birisi de öğrencilerin kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirme ve bilinçli bir müzik dinleyicisi olmasıdır.

Devlet okullarında ağırlık ilk üç şıktadır. Yani ilkokuldan mezun olan öğrencilerinin %60'ından azının kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirme ve bilinçli bir müzik dinleyicisi olma yolunda ümit vaat ettiğini söyleyen öğretmenlerin oranı %90'ı bulmaktadır. Özel okullarda ise ilk üç şıkkın toplamı % 76; öğrencilerinin %60'tan fazlasının ümit vaat ettiğini söyleyen öğretmenlerin oranı % 24'tür. Özel okullar devlet okullarına nispetle daha iyi durumdadır. Ancak yine de amaçlanan seviye bu değildir.

4.3.27.27. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme

4.3.27.1. 27. Soru

Müzik müfredatındaki amaçları pratikte uygulanabilirlik açısından değerlendirdiğinizde verilen ders saati süresinde bu amaçların yüzde kaçını başarıyla uygulatabiliyor?

- a) %0-%10
- b) %10-%25
- c) %25-%40
- d) %40-%60
- e) %60-%100

4.3.27.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
10	18	14	7	2

51 Genel Toplam

19,61%	35,29%	27,45%	13,73%	3,92%	Yüzdesel Dağılımları
--------	--------	--------	--------	-------	----------------------

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
7	11	11	5	1

Şıkların Dağılımı

35 Toplam

20,00%	31,43%	31,43%	14,29%	2,86%	Yüzdesel Dağılım
--------	--------	--------	--------	-------	------------------

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
---------	---------	---------	---------	---------

3	7	3	2	1	Şıkların Dağılımı
					16 Toplam
18,75%	43,75%	18,75%	12,50%	6,25%	Yüzdesel Dağılım

4.3.27.3. Değerlendirme

Ankete katılan öğretmenlerin % 82'si müzik müfredatında belirtilen amaçların en fazla % 40'ının başarıyla uygulanabildiğini belirtmiştir.

Öğretmenlerin çoğunluğunun da belirttiği gibi haftalık ders saati bu kadar kapsamlı konuları işlemede yeterli değildir, işlenen konulardan istenen verim alınamamaktadır dolayısıyla ders saatleri artırılmalıdır.

4.3.28. 28. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme

4.3.28.1. 28. Soru

Öğrencileriniz yüzde kaç düzenli olarak İnternet' e girebiliyor?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

4.3.28.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
8	11	5	15	10	
					49 Genel Toplam
16,33%	22,45%	10,20%	30,61%	20,41%	Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
8	11	4	7	2	Şıkların Dağılımı
					32 Toplam
25,00%	34,38%	12,50%	21,88%	6,25%	Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı
---------	---------	---------	---------	---------

0	0	1	8	8	Şıkların Dağılımı
					17 Toplam
0,00%	0,00%	5,88%	47,06%	47,06%	Yüzdesel Dağılım

4.3.28.3. Değerlendirme

Bu soru çağımızın en önemli iletişim ve bilgi paylaşımı platformuna ulaşabilme ihtimali olan öğrenci oranını öğrenmek için. Özel okullardaki öğrencilerin çoğunluğu Internet'e erişimde sıkıntı yaşamamakla beraber devlet okullarında durum biraz daha kötüdür ancak çeşitli kuruluşların yardımlarıyla ve büyük projelerle her okulda Internet önümüzdeki senelerde standart olacağını öngörmekteyim. Bu konu sonuç bölümündeki müzik dersindeki uygulamalarla ilgili önerilerim içinde temel teşkil etmektedir.

4.3.29. 29. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme

4.3.29.1. 29. Soru

Öğrencilerinizin yüzde kaçını ilkökulu bitirirken çok yönlü ve hoşgörülü bir müzikal anlayış kazanıp müziği yaşamının ayrılmaz bir parçası haline getirmiş oluyor?

- a) %0-%10
- b) %10-%30
- c) %30-%50
- d) %50-%70
- e) %70-%100

4.3.29.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
6	18	12	11	5	
					52 Genel Toplam
11,54%	34,62%	23,08%	21,15%	9,62%	Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
5	14	8	6	2	Şıkların Dağılımı
					35 Toplam
14,29%	40,00%	22,86%	17,14%	5,71%	Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
1	4	4	5	3	Şıkların Dağılımı
					17 Toplam
5,88%	23,53%	23,53%	29,41%	17,65%	Yüzdesel Dağılım

4.3.29.3. Değerlendirme

Bu soruda öğrenciler ilkokuldan mezun olurken İlköğretim Kurumları Müzik Dersi'nin genel amaçlarında yer alan kırk numaralı amaca öğrencilerin ne düzeyde ulaştıkları irdelenmiştir.

Genel olarak öğrencilerinin % 50'sinden azının ilkokulu bitirirken çok yönlü ve hoşgörülü bir müzikal anlayış kazanıp müziği yaşamının ayrılmaz bir parçası haline getirmiş olduğunu belirten öğretmenlerin oranı % 69'dur. Özel okullarda başarı artıp devlet liselerinde daha da düşmektedir. Dolayısıyla genel anlamda müzik derslerinden beklenen başarı sağlanamamaktadır.

4.3.30. 30. Soru, Cevaplar ve Değerlendirme

4.3.30.1. 30. Soru

İlkokulu bitirirken öğrencilerinizin yüzde kaçını en az bir kere herhangi bir konsere gitmiş oluyor?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

4.3.30.2. Cevaplar

Toplamda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
10	19	8	9	5	
					51 Genel Toplam
19,61%	37,25%	15,69%	17,65%	9,80%	Yüzdesel Dağılımları

Devlet Okullarında İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
8	12	6	7	1	Şıkların Dağılımı
					34 Toplam
23,53%	35,29%	17,65%	20,59%	2,94%	Yüzdesel Dağılım

Özel Okullarda İşaretlenen Şıkların Dağılımı

A Şıkkı	B Şıkkı	C Şıkkı	D Şıkkı	E Şıkkı	
2	7	2	2	4	Şıkların Dağılımı
					17 Toplam
11,76%	41,18%	11,76%	11,76%	23,53%	Yüzdesel Dağılım

4.3.30.3. Değerlendirme

Bu soruda öğrencilerin ilkokulu bitirirken yüzde kaçının bir konsere gittiği irdelendi. Devlet okullarında Sekiz yıllık eğitim boyunca öğrencilerinin % 60'ından fazlasının en az bir kere konsere gitme oranı %23'te kaldı. Aynı oran özel okullarda % 34 olup bu sonuçta çok içi açıcı değildir.

Çocukların çeşitli konserlere götürülüp müzik dersinde işlenenlerin profesyonel icra da nasıl uygulandığının daha fazla tecrübe edebilmeleri ve böylece derse daha fazla ilgilerini çekebilmek için müzik dersi içinde konser dersi adı altında en azından bir iki ders saati zaman ayrılmalıdır. Konser derslerinden önce müzik öğretmenleri konserde icra edilen eser ve bestecisi hakkında yeterli bilgi verdikten sonra öğrenciler konsere götürülmeli ve konser sonrasında da konserin kritiği yapıp her çocuktan konser hakkındaki düşünceleri, yorumları istenmelidir. Bu konu hakkındaki ayrıntılı öneriler sonuçlar bölümünde ele alınacaktır.

5. SONUÇLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Halen yürürlükte olan İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Programı ve bu programa göre yazılmış ders kitaplarının, Millî Eğitim Temel Kanunu ile İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde belirtilen ve uygulanan müzik derslerinin programın hemen başında ayrıntılarıyla sıralanan amaç ve hedeflere ulaştırabilecek nitelikte olduğu söylenemez.

Bu sebeple öncelikle programın yeniden ele alınması gerekmektedir. Uzmanların

oluşturacağı üst kurullarda konservatuar, okul müzik eğitimi ve eğitim bilimleri disiplinlerinden gelecek öğretim elemanlarının yanında farklı disiplinlerden gelecek müzik konusuna ilgili kişilerin katılması sağlanmalıdır. Bu sayede oluşacak sinerjinin müzik eğitimi konusunda daha yaratıcı projelerin ortaya çıkartacaktır.

Anket sonuçlarından müzik ders saatlerinin amaçları uygulamaya yetmediği görülmüştür. Ankete katılan tüm öğretmenler müzik dersinin haftada en az 2 saat olması gerektiğini belirtmiştir. Ancak sadece ders saatinin arttırılmasının yeterli olmayacaktır. Müzik dersinin müzik tarihi ve kültürü dersi ile uygulamalı müzik dersi adında iki ayrı derse dönüştürülmelidir.

Müzik tarihi ve kültürü dersinde ağırlıklı olarak temel müzik kültürü ve bunun gerektirdiği ortak bir müzik repertuarı kazandırılması, nitelikli müzikle niteliksiz müziği birbirinden ayırabilecek bilinçli bir müzik dinleyicisi olması hedeflenmelidir. Bu derslerde tüm öğrenciler hedef alınıp müzik teorilerine, şarkı söyleme, enstrüman çalma gibi yetenek ve öğrenmesi uzun zaman isteyen konulara ayrılan zamandan tasarrufa gidilip ezber yerine araştırmaya yöneltecek metotlarla genel müzik kültürü arttırılmalıdır.

Uygulamalı müzik dersi ise seçmeli olup daha çok yetenekli veya istekli öğrencilerin hedef alınacağı hem müzik teorilerine ağırlık verilen hem de şarkı söyleme, enstrüman çalma gibi uygulamaların yapıldığı dersler olmalıdır. Bu dersler de öğretmen, öğrencilerden korolar kurmalı, değişik büyüklükte orkestralar oluşturmalı ve çeşitli konserler düzenleyerek öğrencilerin müziğe karşı hevesini arttırıp yetenekli öğrencilerin müziğe kazandırması sağlanmalıdır. Aynı düzeydeki çeşitli okul korosu ve orkestralarının katılacağı yarışmalarla bölge, il, ülke çapında motive edici organizasyonlar düzenlenmelidir.

Müzik ders saatlerinin arttırılmasının yanında, uzmanların oluşturacağı kurul İlköğretim Müzik Müfredatında belirlenen amaçları tekrar gözden geçirmelidir. Gözden geçirilen amaçlar gereklilik sırasına göre gruplandırılıp öncelikli olanlara ağırlık verilmelidir. Böylece kısıtlı olan müzik derslerinden en fazla verim almak hedeflenmelidir. Ayrıca belirlenen amaçlar çerçevesinde yapılacak ders programlarında hangi konunun kaç ders saatinde işleneceği de ayrıntılarıyla belirlenmelidir. Daha sonra pilot bölgeler seçilerek belirlenmiş programlar denenmeli ve pilot bölgelerde işlenen derslerden çıkacak sonuçlara göre gerekli son güncellemeler yapılmalıdır.

Yeniden ele alınacak programda ve yazılacak ders kitaplarında öğrencilerin daha fazla katılım yapacağı uygulamalar, oyunlar ve şarkılarla eğitim metotları ön plana

çıkartılmalıdır. Müzik eğitiminde kullanılacak içerik tamamen yenilenmelidir. Yenilenen içerikte karşılaştırmalı tarih mantığıyla hareket edilmelidir. Müziği doğuşundan itibaren tarihteki etkin kültürlerin müziklerini içinde bulunduğu dönemin çağdaşlarıyla beraber karşılaştırmak suretiyle ele alacak bir program oluşturulmalıdır. Böylece öğrencilerin örneğin 17. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunda yapılan müziği Batı'da yapılan müzikle ve Çin'de yapılan müzikle karşılaştırarak benzerliklerini, farklılıklarını görüp konuları birbiriyle ilişkilendirmesi kolaylaşacaktır.

İlkokuldan mezun olan öğrencilerin çoğunda Türk müziği, müziğimizin tarihi hakkında araştırmaya karşı bir istek oluşmamaktadır. Bu isteksizlik Avrupa ve Dünya müziğine karşı da sürmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin tonal ve makam müziği hakkında yeterli bilgi sahibi olmadan mezun olduğu görülmüştür. Dolayısıyla makam öğretimde yer alacak makam ve usûllerin seçiminde yukarıda belirtilen uzmanlardan oluşan kurulun koordinasyonu sağlanmalıdır. Öğrencilerin ilgisini çekecek oyunlu öğretim yöntemleri mevcuttur. (Morgül, 2001) Bu yöntemlerin daha çok uygulanması sağlanmalıdır.

Her sınıfın seviyesine ve müzik öğretim programının geneline uygun solfej parçalarına ve yeni okul müziği repertuarına ihtiyaç duyulmaktadır. Kültür Bakanlığı, TRT ve diğer bazı kamu kurumlarının teşvik amacıyla düzenlediği yarışmalar sonucu oluşturulan repertuardan yararlanılmalı, bunlara yenilerinin eklenmesi sağlanmalıdır. Ortak bir genel müzik kültürü oluşturmaya yönelik olarak öğretimde yer alacak geçmiş dönemlerine ilişkin repertuar örnekleri titizlikle seçilmelidir. Seçilen bu örnekler, okul müzik eğitimine ve ilgili sınıfın seviyesine uygun, türün özelliklerini yansıtan nitelikli örnekler olmalıdır.

Okullarda geleneksel çalgıların öğretimi konusu ele alınmalı, çeşitli aşamaları kapsayan metotlar hazırlanmalıdır. Konser salonu olan şehirlerde öğrenciler ayda en az bir kere konsere götürülmeli ve gidilen konser hakkında düşündükleriyle ilgili yorumlar yapmaları sağlanmalıdır. Ayrıca konservatuar öğrencilerinin de ayda bir saat dahi olsa ikişer üçer kişilik gruplar halinde bulundukları ildeki okullara gidip enstrümanlarını tanıtıcı ve ufak bir konseri kapsayan atölye çalışmaları yapmaları hem ilkokul öğrencilerine büyük bir bakış açısı kazandırır, hem de konservatuar öğrencileri için farklı bir deneyim olur. Çalgı eğitimi derslerinin, programdaki müzik derslerine ilaveten, oluşturulacak müzik kollarında ve hafta sonlarında yapılmasının daha yararlı olabilir.

Programın başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için, ders kitaplarına paralel olarak

hazırlanmış, sesli ve görüntülü ders araçlarına büyük ihtiyaç olduğu görülmektedir. Okuldaki müzik derslerinde mutlaka kullanılması gereken bu araçların hazırlanmasında Kültür Bakanlığı, TRT Kurumu, konservatuarlar, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör ile ortak çalışmalar yapılabilir. Ancak bunların hepsinin finanse edilmesi zor olabilir. Bu işi en ekonomik şekilde halletmek için çağımızdaki en büyük bilgi paylaşımı platformu olan Internet'in müzik eğitiminde de önemli bir araç olarak kullanılabilir. Anketten çıkan sonuçlara göre çoğu okulda Internet erişimli bilgisayarlar vardır. Milli Eğitim Bakanlığının resmi Internet sitesinde müzik bölümü oluşturulmalıdır. Bu bölümde belirlenen sekiz yıllık müzik planları çerçevesinde dünyadaki müziğinin tarihsel gelişimi önemli bestekarların hayat hikayeleri ile desteklenerek anlatılmadığıdır. Aynı zamanda bu siteye girecek kullanıcılar her türlü müzik ve video dosyasını bilgisayarına indirip dinleyebilir, izleyebilir. Site içeriği ise başta açıkladığım bir üst kurul vasıtasıyla belirlenmelidir. Böylece her okul kaset, CD arşivi oluşturma ve kaset-CD çalar temin etme masrafından da kurtulur. Sitede yer alması gereken ve herhangi kaydı olmayan eserleri devletin çeşitli orkestraları icra edebilir. Telif haklarına gidecek masraflar ise devletimizin tüm Dünya'da olduğu gibi "eğitim amaçlı" bir proje olduğunu ilgili kuruluşlara anlatması neticesinde çok küçük miktarlara düşebilir.

Ankete katılan eğitimcilerin bazı konulardaki bilgilerinin eksik olduğu yapılan fikir alışverişleri neticesinde görülmüştür. Aynı zamanda öğretmenlerimizin çoğunda fazla öğrencili sınıflar, malzeme eksiklikleri gibi zor şartlar altında mesleklerini icra etmelerinden kaynaklanan mesleki yozlaşma tespit edilmiştir. Ankete katılan öğretmenlerin çoğunluğu ek iş yapmaktadır ve bu şartlar altında elde edilen sonuçlar normaldir. Dolayısıyla müzik eğitimcilerinin konuya ilişkin birikimlerini ve mesleğe karşı motivasyonlarını arttırmak için ekonomik durumlarının düzeltilmesi ve hizmet içi eğitim kursları ile desteklenmesi gerekmektedir. Bu kurslarda okul müzik eğitiminde çocukların sevdiği çağdaş müziklerin gelişimi, hangi müzik türünün nereden gelip nereye doğru gittiği popüler örneklerle anlatılıp eğitimcilerin bilgileri güncel bilgilerle tazelenmelidir.

Zaman içerisinde eğitimi ve öğretimi kolaylaştırmak(!) amacıyla yapılanlar yüzünden eğitim ve öğretimin içi boş bir görüntü sergilemektedir. Oysa elli sene önce yazılmış müzik dersi kitapları (ATAMAN, 1945) içerik olarak çağdaş ders kitaplarından çok daha doyurucudur.

Aynı zamanda devletimiz ulusun milli birlik ve beraberliğini arttıracak genel eğitim politikalarını gözden geçirmelidir. Sanat derslerinin ikinci sınıf dersler gibi bir imaj oluşturmaması yüzünden öğrenciler sekizinci sınıfa geldiklerinde müzik, resim gibi

derslerde Anadolu liselerini, kolejleri kazanmak için diğ er derslerle ilgili test sorusu c ozmektedir. Bu Şartlar altında da daha fazla test sorusu c ozebilmek için öğrenciler böyle davranmaya mecburdur. Sanat derslerinin de Matematik, Türkçe gibi önemli dersler olduğunu öğretmek biz eğitimci ve idarecilerin görevidir. Bu konuda Anadolu Liseleri'ne giriş sınavında ve  SS'de sanat dersleriyle ilgili sorular da sorulmalıdır.

İlköğretim eğitim sistemindeki aksaklıklar gündemdedir. Geleceğimizi iyiye doğru Őekillendirmek için bugünden doğru planlar yapılmalı ve hızla uygulamaya geçirilmelidir. İdareci ve eğitimciler bu görevin önemini idrak edip, belirlenen eğitim politikaları doğrultusunda samimiyet ve azimle ilerlemek zorundadırlar.

KAYNAKLAR

- ATAMAN A. M. 1947.** Musıki Tarihi. Milli Eğitim Basımevi, Ankara
- ERGAN, M. S. 1996.** Öğretim Kurumlarında Müzik Eğitiminin Önemine Bir Bakış. Sayfa No. 13, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi II. Ulusal Eğitim Sempozyumu Bildirisi, İstanbul, 18-20 Eylül.
- ERTÜRK, S. 1972.** Eğitimde program Geliştirme. Hacettepe Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- MORGÜL, M. 2001.** Müzik Nasıl Öğretilir. Yurtrenkleri Yayınları, Ankara.
- Özalp, N. 1986.** Türk Musikisi Tarihi, TRT Müzik Dairesi Başkanlığı Yayınları No. 34, TRT Matbaası, Ankara.
- TANRIKORUR, C. 1998.** Müzik Kimliğimiz Üzerine Düşünceler. Ötüken Neşriyat, Özener Matbaası, İstanbul.
- UÇAN, A. 1993.** Genel Müzik Eğitiminde ve Genel Müzik Eğitmcisi Yetiştirmede Müzik Türlerinin Yeri. Sayfa No. 104, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü I. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirileri, Trabzon, 26-28 Nisan.
- UÇAN, A. 1994.** Müzik Eğitimi. Sayfa No. 110, Kurtuluş Matbaası, Ankara.
- UÇAN, A. 1996.** İnsan ve Müzik-İnsan ve Sanat Eğitimi. Sayfa No. 234, II. Basım ALF Matbaası, Ankara.

OKUNMASI ÖNERİLEN YAYINLAR

- SAY, A. 1996.** Müzik Öğretimi. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- STRAVINSKY, İ. Çeviren: TAYLAN, C. 2000.** Müziğin Poetikası. Pan Yayıncılık, İstanbul.
- TANBURİ Cemil Bey. Çeviren: CEVHER, M.A. 1993.** Rehber-i Musıki. Ege Üniversitesi Yayınevi, İzmir.
- WEBERN, A. Çeviren: BUCAK, A. 1998.** Yeni Müziğe Doğru. Pan Yayıncılık, İstanbul.

EK A : ANKET

Sayın Müzik Eğitmcisi,

Müzik, sizin de katılacağınız üzere toplum ve dünya kültürünün vazgeçilmez öğelerinden biridir. Eğitimcinin, toplumun kültürünü oluşturup iletmesi doğrultusundaki katkısı da bu açıdan son derece önemlidir. Türk toplumunun günümüzde geldiği noktada, milli kültür ve iradesiyle dünya kültürünü bünyesinde özümseme konusundaki eksiklikleri yüzünden; gelenekleriyle bugünü ve geleceği sentezleme sancıları çekmektedir.

Halen yürürlükte olan müzik müfredatı, amaçları ve konuları bakımından eksiksiz olmakla beraber haftalık ders sayısının yetersizliği ve çeşitli imkansızlıklar yüzünden müzik derslerinden uygulamada yeterli verim alınamamaktadır. Dolayısıyla diğer derslerde olduğu gibi müzik dersinde de temel amaç olan müzikten zevk alan ve iyi bir müzik kültürüne sahip olan bireyler yetişmemektedir. Yapmakta olduğum anket çalışması da, müzik müfredatını pratikte daha verimli uygulanabilir bir hale dönüştürme amacı taşıyor. Sizin bu konudaki her türlü düşünceniz ve ankete yapacağınız katılımınız yazacağım tez için temel teşkil edecek olup, isminiz veya verdiğiniz bilgiler izniniz olmadan hiçbir yerde yayınlanmayacaktır.

Ankete katılarak zaman ayırdığınız ve gelecek kuşakların daha iyi bir eğitim almasına önayak olacağınız için teşekkür ederim.

İstanbul Teknik Üniversitesi
Türk Müziği Konservatuarı Yüksek Lisans Öğrencisi
Murat Unanoğlu

Tel:0 533 323 85 79
e-mail: munanoglu@yahoo.com

Not: Bu yazıyı ankettan ayırarak saklayabilir, danışmak istediğiniz herhangi bir konuda telefon numaram veya mail adresimden bana ulaşabilirsiniz.

1. Müzik eğitiminde kaçınıcı seneniz ?

- a) 0-2 sene
- b) 2-5 sene
- c) 5-10 sene
- d) 10-15 sene
- e) 15 seneden fazla

2. Ders işlerken uygulama esnasında öğretim araçlarında (cd-kaset çalar, cd, kaset, nota, repertuar, ansiklopedik müzik bilgisi gibi) eksikliklerle karşılaşılıyor musunuz ? (birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)

- a) Herhangi bir müzik enstrümanı yok
- b) Kaset-cd çalar,bilgisayar vb. gibi müzik dinletecek bir cihaz yok
- c) Yeterli kaset, cd, video arşivi yok
- d) Yeterli yazılı kaynak (nota, müzikal bilgi) yok
- e) Başka eksiklikler varsa lütfen ekleyiniz :
-
-

3 . Müzik dersi işlenişinde öğrenciler istekliler mi ?

- a) Hiç istekli değiller
- b) Bir kısmı istekli
- c) Sınıfın yarısı istekli
- d) Sınıfın çoğunluğu istekli
- e) Sınıfın hepsi istekli

4. Öğrencilerin yüzde kaçında müziğin oluşumu, gelişimi, insan yaşamındaki yeri ve önemi hakkında yeterli bilgi oluşuyor ?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

5. Seslerin temel özelliklerini, sesler arasındaki ilişkiyi, temel müzik bilgilerini öğrencilerin yüzde kaç öğreniyor ?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

6. Bir önceki soruya konu olan öğrencilerin yüzde kaçına bir sonraki sene tekrar aynı bilgilerin verilmesi ihtiyacı doğuyor ?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

7. Öğrencilerin yüzde kaçını müzik yaparken sesini doğru temiz ve etkili kullanıp düzeyine uygun şarkıları doğru, temiz ve anlamlı söyleyebiliyor ?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

8. Öğrencilerinizin yüzde kaçında çalgı çalmak, şarkı söylemek, beste yapmak gibi yaratıcı çalışmalara karşı bir istek oluşuyor ?

- a) %0-%5
- b) %5-%10
- c) %10-%20
- d) %20-%30
- e) %30'dan fazla

9. Öğrencilerin yüzde kaçını sesiyle veya çalgısıyla uygun müzik topluluklarına katılıyor ?

- a) %0-%5
- b) %5-%10
- c) %10-%20
- d) %20-%30
- e) %30'dan fazla

10. Öğrencilerin yüzde kaçını çeşitli müzikleri dinlemeye istekli ?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

11. 6. sınıfta kaç ders saatini müziklerin tonal ve makamsal yapısını çözümleme ile müzik eserlerini örgü, doku ve üslup özellikleriyle ayırt etme konularına ayırıyorsunuz ?

- a) 0-3 ders saati
- b) 3-6 ders saati
- c) 6-9 ders saati
- d) 9-12 ders saati
- e) 12-15 ders saati

12. 7. sınıfta kaç ders saatini müziklerin tonal ve makamsal yapısını çözümleme ile müzik eserlerini örgü, doku ve üslup özellikleriyle ayırt etme konularına ayırıyorsunuz ?

- a) 0-3 ders saati
- b) 3-6 ders saati
- c) 6-9 ders saati
- d) 9-12 ders saati
- e) 12-15 ders saati

13. 8. sınıfta kaç ders saatini müziklerin tonal ve makamsal yapısını çözümleme ile müzik eserlerini örgü, doku ve üslup özellikleriyle ayırt etme konularına ayırıyorsunuz?

- a) 0-3 ders saati
- b) 3-6 ders saati
- c) 6-9 ders saati
- d) 9-12 ders saati
- e) 12-15 ders saati

14. Öğrencilerin yüzde kaç 8. sınıfı bitirirken dinledikleri müziklerin tonal ve makamsal yapısını çözümleyip; örgü, doku ve üslup özelliklerini ayırt edebiliyor ?

- a) %0-%10
- b) %10-%20
- c) %20-%30
- d) %30-%50
- e) %50'den fazlası

15. 6. sınıflara Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlatmaya, Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden belli başlı örnekler vermeye kaç ders saati ayırıyorsunuz ?

- a) 0-3 ders saati
- b) 3-6 ders saati
- c) 6-9 ders saati
- d) 9-12 ders saati
- e) 12-15 ders saati

16. 7. sınıflara Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlatmaya, Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden belli başlı örnekler vermeye kaç ders saati ayırıyorsunuz ?

- a) 0-3 ders saati
- b) 3-6 ders saati
- c) 6-9 ders saati
- d) 9-12 ders saati
- e) 12-15 ders saati

17. 8. sınıflara Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlatmaya, Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden belli başlı örnekler vermeye kaç ders saati ayırıyorsunuz ?

- a) 0-3 ders saati
- b) 3-6 ders saati
- c) 6-9 ders saati
- d) 9-12 ders saati
- e) 12-15 ders saati

18. 8. sınıfı bitiren öğrencilerin yüzde kaçında Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini araştırmaya , Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden farklı örnekler dinlemeye karşı istek oluşuyor?

- a) %0-%10
- b) %10-%20
- c) %20-%30
- d) %30-%50
- e) %50'den fazlası

19. 6. sınıflara Avrupa ve Dünya müziklerinden belli başlı örnekleri tanıtabilmek için kaç ders saati ayırıyorsunuz?

- a) 0-3 ders saati
- b) 3-6 ders saati
- c) 6-9 ders saati
- d) 9-12 ders saati
- e) 12-15 ders saati

20. 7. sınıflara Avrupa ve Dünya müziklerinden belli başlı örnekleri tanıtabilmek için kaç ders saati ayırıyorsunuz?

- a) 0-3 ders saati
- b) 3-6 ders saati
- c) 6-9 ders saati
- d) 9-12 ders saati
- e) 12-15 ders saati

21. 8. sınıflara Avrupa ve Dünya müziklerinden belli başlı örnekleri tanıtabilmek için kaç ders saati ayırıyorsunuz?

- a) 0-3 ders saati
- b) 3-6 ders saati
- c) 6-9 ders saati
- d) 9-12 ders saati
- e) 12-15 ders saati

22. 8 sınıfı bitiren öğrencilerin yüzde kaçında Avrupa ve Dünya müziklerini araştırıp, çeşitli örnekler dinlemek için istek oluşuyor?

- a) %0-%10
- b) %10-%20
- c) %20-%30
- d) %30-%50
- e) %50' den fazla

23. 8. sınıfı bitiren öğrencilerin yüzde kaçı geleneksel ve çağdaş müziklerimizle, uluslar arası ve evrensel müziklerden oluşan bir şarkı dağarcığına sahip oluyor?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

24. Öğrencilerin yüzde kaçı müzikle teknoloji arasındaki ilişkiyi kavrayıp, müzik teknolojisinin günümüzdeki uygulamalarına ilgi duyuyor?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

25. Öğrencilerin yüzde kaçı Atatürk'ün sanat ve müzik hakkındaki görüşlerini anlayabilip benimsiyorlar?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

26. Sizce öğrencilerinizin yüzde kaç 1 ilkokulu bitirirken kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirme ve bilinçli bir müzik dinleyicisi olma yolunda ümit vaat ediyor ?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

27. Müzik müfredatındaki amaçları pratikte uygulanabilirlik açısından değerlendirdiğinizde verilen ders saati süresinde bu amaçların yüzde kaç 1 başarıyla uygulanabiliyor?

- a) %0-%10
- b) %10-%25
- c) %25-%40
- d) %40-%60
- e) %60-%100

28. Öğrencileriniz yüzde kaç 1 düzenli olarak internet' e girebiliyor?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

29. Öğrencilerinizin yüzde kaç 1 ilkokulu bitirirken çok yönlü ve hoşgörölü bir müzikal anlayış kazanıp müziğı yaşamının ayrılmaz bir parçası haline getirmiş oluyor?

- a) %0-%10
- b) %10-%30
- c) %30-%50
- d) %50-%70
- e) %70-%100

30. İlkokulu bitirirken öğrencilerinizin yüzde kaç 1 en az bir kere herhangi bir konsere gitmiş oluyor?

- a) %0-%20
- b) %20-%40
- c) %40-%60
- d) %60-%80
- e) %80-%100

Anketi doldurmaya zaman ayırdığınız için tekrar teşekkür ederim. Türkiye'deki müzik eğitimi ve uygulanmakta olan müzik müfredatıyla ilgili eklemek istedikleriniz varsa aşağıdaki alana düşüncelerinizi yazabilirsiniz.

İsminiz:
Çalıştığınız Okul:
Size ulaşabileceğim bir telefon numarası:
e-mail adresiniz:

Murat UNANOĞLU

M.Unanoğlu (1979-İstanbul) 1994 Bilge Kağan Koleji, 1997 Ataköy Cumhuriyet Lisesi, 2002 İstanbul Teknik Üniversitesi Makina Mühendisliği lisans programından mezun oldu.

Müziğe ilkokulda Yurdaer Doğulu Müzik Evi'nde piyano dersleri almak suretiyle başlayıp ortaokulda gitar dersleri ile devam etti. Üniversitede ise İTÜ Dans Kulübü'nde vals ve tango dersleri aldı. Aynı zamanda Üsküdar Musık-i Cemiyeti'nde bir sene kadar ud dersleri alıp koro çalışmalarına sazende olarak katıldı.

İTÜ Türk Müziği bölümünde Yüksek Lisans programını kazanınca (2002) ud çalışmalarını Mutlu Torun ile sürdürdü.

Eğitimsiliğe olan ilgisi nedeniyle üniversite boyunca lise ve ortaokul öğrencilerine özel ders verdi. İTÜ Makina Müh. bölümünden mezun olduktan sonra ise Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfında çoğunlukla ilkokul öğrencilerine müzik tarihi, gitar ve dans dersleri verdi.

M. Unanoğlu müzik ve eğitimcilik çalışmalarını halen çeşitli alanlarda sürdürmektedir.